

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej	K 40—	celo leto naprej	K 45—
pol leta	20—	za Ameriko in vse druge dežele:	
četrt leta	10—	celo leto naprej	K 50—
na mesec	3-50		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izjava vsak dan zvečer izvešči modelje in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vln., dvakrat po 11 vln., trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vln., parče in zahvale (enak prostor) 20 vln. Pri večjih insercijskih po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vedno po nakazilu. Na samo pisemne naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hoši ponj:

celo leto naprej	K 36—	četrt leta	9—
pol leta	18—	na mesec	3—

Posamezna številka velja 20 vinarjev

Dopis naj se frankirajo. Rokopis se ne vračaja.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v l. nadst. levo), telefon št. 24

Ofenziva proti Italiji.

NASE URADNO POROČILO.

Dunaj, 15. junija. (Kor. urad.)

Danes jutraj se je v mnogih odsekih jugozapadne fronte stopnjeval to-povski ogenj do velike sile. Na albanski fronti so se večeraj zopet ponesrečili novi francoski napadi, izvršeni z no-vimi rezervami severozapadno od Si-napremteja. — Šef generalnega štaba.

Dunaj, 16. junija. (Korresp. urad.) Včeraj jutraj so napadeli ob Pavi in na obeh straneh Brente naše armade po večurnem hudem artiljerij. ognju Italijane in njih zaveznike. Armadna skupina gim. Borojevića si je izsilila na številnih točkah prehod preko visoke Piave. Armadni zbori generalobersta v Wurmu so zavzeli, ko so premagali ljuto obrambo pri San Doni di Piave in na obeh straneh železnice Oderzo-Treviso v široki fronti sovražne pozicije. Čete generalobersta nadvojvode Jože-fa so se nenadno polastile obrambne naprave na vzhodnem robu Montella ter vdrl v te višinske pokrajine. General konjenice knez Schönburg je bil med prehodom svojega zbora od grane-ranjen. Številno ob Pavi vjetih znaša 10.000, vpljenih topov je do se-daj naštetih kakih 50. Tudi prvi napad na obeh straneh Brente je imel uspeh. Lomeč močni sovražni odpor ter pre-magajoč vse ovire v skalnatem in gozdnatem gorovju, so sunile naše čete na mnogih točkah tja v tretjo so-vražno črto, pri čemer smo vjeli 6000 Italijanov, Francozov in Angležev. Tam dobljene uspehe pa smo mogli le delo-ma obdržati. Vzhodno od Brente smo morali goro Ranzere zopet opustiti pred premočnimi sovražnimi protina-padi, podprtimi od stranskega topovskega ognja; Italijani pa so zamen na-padali na severnem pobočju Monte Grappe naše bataljone, ki so se bili tam v njegovi prvi črti zasidrali. V gorskih pokrajinah Sette Comuni so zadeli naši polki na že prejšnje dni pri-pravljeno nasprotno napadalno skupi-no, ter smo pred njenim protisunkom zopet opustili del zavzetega ozemlja. Pri Rivi, v odseku majorja nadvojvode Maksimilijana, smo izrgali Italijanom Dosso Alto. V pokrajini Adamella so zajuršale preizkušene gorske stotnije Corno di Cavento, pri čemer so vjeli 100 mož in vplenile 3 sovražne tope. V Albaniji smo dne 14. junija zo-pet zavrnili nov francoski napad v do-lini Devoli. — Šef general. štaba.

POROČILO O OFENZIVI V ITALIJSKEM PARLAMENTU.

Curli, 15. junija. (Kor. urad.) V da-najšnji seli je ministrski predsednik Or-lando ob splošni tišini polne zbornice naznanil, da je sovražnik danes ponoči za-čel ofenzivo. Reči se more, da je vsa fron-ta zapletena v boj. Ob 3. jutraj se je pri-čelo jako ljuto bombardiranje, kateremu je sledil ob 7. uri napad infanterije na vsej črti. Zadnja poročila segajo do 1. popoldne in pravijo, da so se italijanske čete sijajno branile. (Živahno, splošno, trajajoče odo-bravanje, katerega se je udeležila tudi tri-buna. Vsi vstanejo in kličejo: Zivela Italija! Zivela armada!) Ministrski predsednik je nadaljeval: Resnost močnega bitke ne pri-puščata nikakega bahišta, ki ni primerno zmernemu in častitemu značaju italijanske-ga naroda. Zbornica bo sprejemala poročila s pravo resnostjo zbora, ki mu je čast, da zastopa tako velik narod, z ono resnostjo, ki se opira na zaupanje v naše poveljstvo (Pritrjevanje) in v naše vojske. Reči mo-rem, da nisem nikdar dvomil o pogumu in zvestobi naših vojakov. (Ponovne navdu-sene manifestacije zbornice in tribune.) Po-slanec Chiaradia iz Furlanije je izjavil v svojem in v imenu drugih oficirjev iz za-seadenih provinc, da ne bo nikdar privolil takega miru, ki bi ne zadostil vsem pravič-nim zahtevam. Končno je izrekel vsem Ita-lijskim vojakom svoj pozdrav in svoje tople blagoslovne želje.

POROČILO ITALIJSKEGA VRHOVNEGA POVELJNIKA.

Rim, 16. junija. (Kor. urad.) Agenzia Stefani poroča: Poročilo italijanskega vr-hovnega poveljnika do 8. zvečer podaja na-stopno sliko: Bitka traja ljuto dalje. Pritisk sovražnika je skoro na vseh točkah napad-alne fronte, to je od asiške visoke plano-te do morja, vedno enako močan. Odpor naših vrljih čet ne pripuščata sovražniku, da bi prekoračil črto največjega odpora. Bitka se vrši na prvi črti z menjajočim se uspehom, ko so naše čete izvršile več pro-

tinapadov in se je nekaterim posrečilo, vzpostaviti prvotne pozicije.

ANGLESKO URADNO POROČILO Z ITALIJSKE FRONTE.

London, 15. junija. (Korresp. ur.) Reu-ter poroča: Danes jutraj se je pričelo av-strijsko bombardiranje na vsej fronti od morja do Adige. Sledili so infanterijski na-padi, ki so trajali ves dan. Angleško fronto so napadle štiri avstrijske divizije. Na des-nem krilu se je ponesrečil napad popolno-ma z jako težkimi izgubami i sovražnika. Na levem krilu je vdrl sovražnik na fronti nekaj nad 2500 yrdov, globoko največ 1000 yrdov, v našo frontno črto. Na tem delu smo ga potem držali trdno ves dan. Utrpel je težke izgube.

Ofenziva proti Italiji. Dva meseca že je italijansko časopisje dan na dan napovedovalo veliko avstrijsko ofenzi-vo. Pa tudi z naše strani se je ponovno po-udarjalo, da se pričakuje na italijanski fron-ti velikih dogodkov, kakor hitro bodo vre-menske razmere ugodne za vojne operaci-je. Na naši kakor tudi na italijanski strani so se vršile zadnje čase velike priprav-e za bojna dejanja, katera so sedaj res iz-bruhnila. Iz vojnoporočevalskega stana se poroča dne 15. junija zvečer: Naše armade so danes dopoldne na visoki planoti Sette Comuni, kakor tudi preko Piave vdrl v so-vražne črte. Do popoldne došla poročila na-znanjajo, da je bilo vjetih okoli 10.000 Ita-lijanov, Angležev in Francozov. Topovski plen je tudi precejšen. — Italijanski vojni poročevalci so te dni poročali iz italijanske-ga glavnega stana, da se prično velika od-ločilna bojna dejanja v najkrajšem času. Italijanski letalci so razvijali že dalje časa izredno živahno delovanje v našem zaledju, da bi motili dovoz čet in vojnega materia-la. Zato pa so se vršili transporti pogosto-ma ponoči ali prikriti, celo z umetno meglo, da so bili sovražni letalci prevarani. Ita-lijanski vojni poročevalci Fraccaroli poroča, da vodi Borojević operacije od hriba Gra-ppe do morja.

Treviso zavzet. Glasom včeraj popoldne v Ljubljano dospelo brzjavne ve-sti iz povsem zanesljivega vira, so naši za-vzeli tudi že mesto Treviso, 18 km peš-pota severno od Mestre, kopnozemskega predmestja Benetk. Treviso ob reki Sile je važno železniško vozlišče. V njem se kri-žalo proge: iz Trsta preko Cerviniana in Portogruara, iz Gorice ter iz Čedad preko Vidma (Udine), iz Trbiža, Pontebve preko Vidma, iz Vittorio v beneškem predorju preko Conegliana, iz Pieve di Cadore preko Belluna in Feltre, iz tirolskega Tridenta po Suganski dolini preko Bassana, od Asiaga in Arstera ter iz Lombardije preko Vicen-ze itd.

Snočno poročilo naznanja, da je Piava prekoračena na široki fronti, so-vražne pozicije so zavzete in zavojevane so višine Montella. Na tej fronti je vjetih okoli 10.000 sovražnikov in vpljenih približno 50 topov. Tudi na obeh straneh Bren-te je potekel srečno prvi naval, toda tu se ni moglo obdržati vsega, kar se je vzelo s prvim naskokom. Vendar pa je na-pad na najmočnejšem mestu italijanske fronte dal 6000 vjetikov. Še nikdar se ni pričakovalo nikake ofenzive, tako piše »Grazer Montags Zeitung«, s takim hrepenenjem, kakor sedanja, kajti odlašanje, o katerega vzrokih bi mogli dati pojasnila samo vojaški krogi, je provzročilo pri nas in v inozemstvu razna domneva-nja in tako je na primer celo »Bund« v Ber-nu, to je list, ki nikakor ni nasproten cen-tralnim državam, pred kratkim vprašal »Kje je ostala Avstrija?« Omenjeni list izva-ja dalje, da za Avstrije mora dati ofenziva le vojaško pridobitev, marveč mora učin-kovati tudi na naše notranje politične raz-me-re, da, reči se mora, ne da bi se poza-bilo, da bo nas stala žrtve, katerim bi se bili rajši izognili, da je bila potrebna in neodločljiva. In končno sklepa na-vedeni list: Osmo vojno posojilo potrebuje to ofenzivo, kakor potrebuje suha zemlja oplodjujočega dežja.

Iz vojnoporočevalskega stana 16. ju-nija: Včeraj jutraj se je pričel po večdnev-ni silni artiljerijski pripravi s strani itali-janskega časopisja z vidno nervoznostjo vedno in vedno napovedani in s strani italijanske-ga armadnega vodstva gotovo z istotako napetostjo pričakovani avstro - ogrski ofenzivni sunek na vsej Jugo - znanadni fronti. Od izliva Piave do Ortlerja, v lagnah in v nižini, polni vinske trte, kakor tudi v divjem gorovju in med večimi snežniki so naše čete na mnogih krajih vdrl v po-zicije sovražnika in so mu iztrežile larek za larkom v besnem borenju. Kljub vsled na-livov narasli Pavi, široki nad en kilometer, so si izsilile čete generalnega polkovnika barona Wurma in nadvojvode Josipa na več krajih prehod v varstvu izbornih učinkujo-čih artiljerije. Čete generalnega polkovnika barona Wurma so se vstale na široki fronti na zapadnem bregu Piave, čete generalnega

polkovnika nadvojvode Josipa so se pola-stile z nenadnim sunkom velikega dela go-lih, dominirajočih višin na dolgo raztegne-nega grebena Montella. Krasno delovanje tehniških čet je pomagalo s silnim ognjem posameznih baterij naši infanteriji k preho-du in v zvezi s trenutkom nenadnega napa-da kljub težkemu ozemlju izpolnilo uspeh. Tudi na tirolski visokogorski fronti sovražnik ni mogel vzdržati našega prvega silnega navalu. Celotratnjev močnejši rezerv in hitra pomoč že pripravljenih na-padalnih čet nista mogla zvrniti uspeha dneva. Kljub besnim protinapadom Italia-nov, Francozov in Angležev, se ni mogel sovražnik ustaviti našemu sunku, tako da je bilo na vzhodnem delu visoke planote Sette Comuni nad 2 kilometra prostora pri-dobljenega v težkem gorovju. Sledeti proti-napadi združenih sovražnikov so se razbili ob neomajni obrambi. Tudi na odseku pri Rivi zavojevanje Dosso Alta in v ozemlju Adamella osvoboditev Corno di Cavento ka-žeta sijajen ofenzivni duh naših čet. Število 15.000 vjetikov in številni vpljeni topovi pričajo o končnem uspehu prvega bojnega dneva.

Ameriške čete na italijan-ski fronti? Nemški listi poročajo, da bo Amerika poslala, oziroma je že poslala na italijansko fronto kontingente. Na italijanski fronti se tudi nahaja mnogo ameriških bol-nišnic ter ogromne zaloge ameriškega voj-nega materiala.

Po praških slavnostih in po majniški manifestaciji.

(Od našega tržaškega dopisnika.)

13. junija.

Praške slavnosti in manifestacija tržaških Slovencev ob obletnici majni-ske deklaracije so dale povod za pre-zanimivo debato o eni najvažnejših točk jugoslovanskega vprašanja, o pripad-nosti Trsta. Ton polemike je zelo oster, tupatam opominja celo na čase najhuj-ših narodnih bojev v Trstu. Slišijo se najrazličnejša mnenja in karakteristično je, da nosijo vsi članki te polemike sko-ro brez izjeme podpis dotičnega pisca, nasprotja so velika, skoro bi rekli, ne-premostljiva, ali kljub temu smemo to polemiko smatrati za začetek sporazuma obeh avtohtonih narodnosti ob Adriji. Praških slavnosti se je bil udeležil tudi tirolski klerikalni poslanec Conci, ki je tam javno govoril v imenu italijanskega naroda v Avstriji. Vsled tega je nastalo seveda hudo razburjenje med Nemci in to razburjenje je imelo svoj odmev tudi v »Associazione politica Adriatica« v Trstu. To politično (!) društvo se je ustanovilo med vojno pod avspicijami višjih faktorijev in hoče zastopati ita-lijanski narod in njega interese, dasi ni-ma za seboj nobenih pristašev. Edino njegovo delo je: Prečuden poziv na po-slanca Gasserja, naj odloži svoj mandat, in falitna vojna razstava. Protest patri-jočine »Associazione« so seveda z naj-večjim veselijem ponatisnili nemški ča-sopisi. Na praško slavnost pa je bil po-častjen tudi socialistični poslanec Pittoni iz Trsta, ki pa se ni odzval temu va-bilu in sicer načeloma, kakor trdi sam v svojem pojasnilu v »Lavoratoru«. »Ni-mo se mogli ital. soc. demokratije nam-reč udeležiti manifestacije češkega državnega prava, ki hoče požretri tri mi-lijone Nemcev proti njih volji, še manj pa skupno s propagatorji Jugoslavije, ki hočejo imeti tudi Trst.« In dokaz za pravilnost njegovega mnenja mu je bilo dejstvo, da sta se znašla v boju proti njemu italijanski in slovenski »narod-niak«. Ali pisec italijanskega članka iz vrst socialistov v »Eduinosti« ga spomi-nja pri tem na strahopetnega Don Ab-bondija, ki si ni mogel pojasniti čudne zveze med očitani kardinala Friderika in onimi svoje Perpetue, ne da bi se zavedal, kako ta zveza govori proti nje-mu. Proti Pittoniju pa je govoril v »La-voratoru« celo socialist dr. Puecher. Po njegovem mnenju bi se bil moral Pittoni udeležiti praških slavnosti, ki niso bile naperjene proti nemškemu narodu kot takemu, ampak proti dvojnemu držav-nemu sistemu (proti avstrijskemu in ogrskemu zase, in proti obema skupaj), ki onemogočata nemškemu narodom v Avstriji in na Ogrskem, da bi dosegli popolno osnovno narodnostno pravico, t. j. pravico svobodnega političnega življenja za se in za druge narodnosti.

Svoj članek konča z besedami: »Ta pretirana sramežljivost, to ostenjavno politično devišstvo, ki se hoče izogibati vsakemu kontaktu z onimi, ki imajo skupne cilje z nami (z Italijani), iz stra-hu, da ne bi nas zamenjali z njimi, ima tudi drugo plat: stavlja nas v vrsto z opimi, ki so v tem slučaju nasprotniki, s

»patrijoti« raznih narodnosti in s c. kr. vlado.

S to polemiko med Pittonijem in Puecherjem pa je označeno tudi razpo-loženje in italijan. socialnodemokratič-ni stranki: na eni strani Pittoni — po-tenciran dr. Tuma, na drugi strani pa Puecher — cum grano salis socialistič-na Omladina pri Slovencih. Med tem pa je bila obletnica majniške deklaracije v Trstu in ta je bila zopet olje na Pittoni-jev ogenj. Poslanec dr. Wilfan je tam iz-javil, da pripada Trst in vse Primorje materi Jugoslaviji: »Od izliva Soče do zadnjega dalmatinskega mesta je morje slovansko«. Dr. Korošec je naglašal, kako sta Trst in Reka neobhodno po-trebna za nas. »Misel celega naroda se obrača na ti dve mesti.« Na manifesta-cijskem zborovanju pa je govoril tudi gospod R. Golouh v imenu jugoslovans-ke socialnodemokratične stranke in iz-javil, naj vedo Jugoslavlani, da bodo tu-di jugoslovanski socialisti Trsta podpi-rali svoje rojake v boju za svobodo in neodvisno domovino z vsemi svojimi močmi. »Lavoratore« je prinesel prevod popolnega poročila o slavnosti, kakor ga je objavila »Eduinost«. Ost vse polemike je bila naperjena proti poslancu dr. Wil-fanu. Zato je tudi dr. Wilfan izrecno iz-javil: »Jugoslavlani zahtevamo svojo edinstveno (konfiscirano). To zahtevno izbrpamo iz načela samoodločbe narodov, uresničiti pa jo hočemo potom sporazuma, ne z nasiljem, niti z diplo-matičnimi spletkami.« In ker gre za ustanovitve države, gre tudi za vprašanje, kod naj te države meja. Zato zahteva tudi od Italijanov vsaj to, ko odklanjajo že jugoslovansko zahtevu, naj jasno in določno izjavijo, do kam so jo pripravljili priznati v smeri proti svojem lastnemu ozemlju, kje naj bi bila z drugimi besedami meja na zapadu med »Jugoslavijo« in »Nejugoslavijo«.

In v isti številki »Eduinosti« se o gla-ša tudi italijanski nacionalist Trsta, spričo žalostnega položaja, ki ne dopu-šča Italijanom Trsta primerne glasila njihovega mnenja. Ali on vidi v tem le dobro znamenje za prihodnost. Zanj je zahteva po nemški navtični soli v Trstu (ki je med tem postala fakt. Prostori so že najeti in jutrišnji listi bodo prinesli natančen načrt šole) ogroženje nacio-nalne posesti in gospodarskega življe-nja Italijanov ob Adriji. Ta nevarnost pa obstoja tudi za narodne in gospodarske interese Slovencev. Zato se čudi trža-škemu »Lavoratoru«, ki ne vidi nemške nevarnosti, pač na brani italijanstvo Trsta proti Jugoslaviji in to le radi neke fraze dr. Wilfana.

»Lavoratore« pa skuša raztolmačiti po svoje besede g. Golouha in povdarja »velikansko« razliko med zadnjimi resolu-cijami »Jugoslovanske socialnodemo-kratične stranke« v Ljubljani z dne 4. junija in med gospodi pri »Eduinosti«. Ali »Lavoratore« pozabja pri tem, da je se večja in bistvena razlika med omenjeni-mi ljubljanskimi resolucijami in med iz-javo italijanskih socialistov v »Lavora-toru« z dne 7. junija. Fraza poleg fraze brez prave vsebine. Besedo »samood-ločba narodov« omenja samo v onem odstavku, kjer jemljejo na znanje resolu-cije čeških socialistov z dne 26. maja t. l. v Pragi.

Menda bomo najbolje razumeli stališče italijanskih socialistov, ako bomo navedli besede dr. Puecherja, s katerimi je razlagal odsotnost nemških sociali-stov od praške slavnosti: »Nemški na-rod v Avstriji ni med zatiranimi narodi; nasprotno: njemu ni treba torej protesti-rati.« In primerno velja to tudi za Itali-jane vsaj z ozirom na nas Slovence. Za nas je socialen boj tudi naroden boj, in tega italijanski socialisti ne razumejo ali ne marajo razumeti.

Razumeti pa ne more tega tudi dr. Tuma, ki je objavil v današnjem »Lavo-ratoru« članek, ki meji že na zlobnost in smešnost. Zanj izvirata obe deklaraciji, češka in jugoslovanska iz londonskih konferenc v aprilu 1917, kjer so zastop-nike entente skupno z zastopniki poli-skih, čeških in jugoslovanskih naciona-listov izjavili za svobodno češko in poli-sko državo po zgodovinskih mejah in za jugoslovansko državo na etnografič-ni podlagi. Niso pa pri tem razpravljali o meji med bodočo Veleitalijo in zedi-njeno Jugoslavijo, kakor tudi ne o avto-nomiji samostojnega mesta Trst.

»Usoda Trsta in Jugoslavije sta ta-ko tesno spojeni, da se ne dasta ločiti.« »Svoboda narodov in harmonija narodov vsebujejo tudi vzajemno določanje mej med posameznimi narodi, zato pa more samo svoboden italijan-ski Trst določiti meje med seboj in

svobodnim slovenskim narodom. To je pisal isti Tuma, ki je pisal leta 1907.« »Krepko se bje boj za slovensko narod-nost tudi v največjem in najmočnejšem italijanskem mestu v Trstu in samo vprašanje časa je in kar zlasti naglašam, složnega nastopa slovenskega, hrvat-skega in srbskega elementa v Trstu, da se to mesto preobrazí in se je skliceval pri tem na izid tedanjih volitev v Tr-stu. »Italijanstvo v Trstu nosi kal smrti v jedru.« To je pisal leta 1907.

Sedaj pa smatra za »političen greh«, da se je Golouh udeležil majniške mani-festacije, in da se Kristian in kranjski sodrugi udeležujejo »nacionalističnih« zborovanj. Prepričan je, da ga ne bo pravilno razumela celo večina njegovih sodrugov in da ga bodo napadali nacio-nalistični Slovenci. Ali govoriti mora in pisati tudi in žalostno je, da nima niti enega prijatelja in somišljenika ob stra-ni, ki bi mogel izvesti dr. Tavčarjev nasvet, objavljen pred nedavnim časom v »Slovenskem Narodu«.

Politični položaj.

Dunaj, 16. junija. V nekaterih politi-čnih krogih se danes zatrjuje sledeče: Seidler bo padel. Sledil mu bo sedanji podelski minister grof Sylva Tarou-cja, ki skliče zbor še koncem tega me-seca.

Praga, 16. junija. Češki listi poro-čajo, da bo v slučaju Seidlerjevega pad-ca sledil uradniški kabinet bolj nevtral-nega značaja. Ni izključeno, da se parla-ment sestane še koncem tega meseca.

Dunaj, 16. junija. Predsedstvi Če-škega Svaza in Jugoslovanskega kluba se zbereta v ponedeljek na Dunaju, da se posvetojeta in sklepata o skupnem nastopu.

NEMŠKA POROČILA O POLOŽAJU NA DUNAJU.

Nemški listi, ki so danes dospeli v Ljubljano, potrjujejo našo napoved, da se Seidlerju slabo godi, meni-jo pa, da bo po Seidlerjevem padcu po-stavljeno ministrstvo Seidler II. in sicer kot izrazito nemško - nacio-nalno ministrstvo. Mi se danes vzdržujemo vsake sodbe, le toliko se nam zdi, da so Nemci splezali že tako visoko, da lahko vsak hip doli padejo. S tega vidika presojamo njihovo kričanje, da se bo začelo vladati popolnoma po receptih volkarstovcev.

Nemški listi torej pripovedujejo:

Kabinet Seidler II.?

V (nemških) parlamentarnih kro-gih se zagotavlja, da bo večina članov kabineta odstopila, ker so mnenja, da vlada ne sme zapustiti ustavne poti in vladati s pomočjo § 14 ali pa v stanju ex lege. Vlada je dolžna, da ali odstopi, ali pa da razpusti parlament, če se ne posreči zagotoviti večine za državne potrebščine in za nadaljni obstoj vlade. »Fremdenblatt« piše, da je ta sklep večine ministrov definitivni. V slučaju, da se kriza obrne v tej smeri, bo po-skusil ministrski predsednik svoj kabi-net rekonstruirati ter bo, kakor se v parlamentarnih krogih zatrjuje, ponu-dil volilnim nemškim poslancem, da naj vstopijo v njegov kabinet ter ga re-šijo. Imenujejo se že tudi imena. Zatrju-je se, da bo v tem slučaju imelo novo ministrstvo odločno (nem-ško) političen značaj in da bo na podlagi § 14. uvedlo da-lekosežne in radikalne od-redbe v narodnostnem ozi-ru. Tudi se z veliko gotovostjo razšir-ja vest, da je ministrski predsednik nemškimi strankam obljubil, da bo še tekom tega meseca izšla odredba glede trutnavskega okrožnega sodišča.

Poljaki in Nemci.

Nemški parlamentarni krogi pre-sojajo kljub sklicanju Poljskega kluba za prihodnji petek položaj še vedno ze-lo pesimistično. V nemških poslanskihi krogih prevladuje vtisk, da Poljski klub kljub vsem prizadevanjem ne bo odnehal od svoje ostre opozicije na-pram Seidlerjevemu kabinetu in da bo primera interpretacija krakovskih sklepov mogla samo omogočiti nova pogajanja z nemškimi strankami. Obi-ski poljskih parlamentarcev v Budim-pešti zasledujejo v prvi vrsti namen, pridobiti madžarske politike za avstro-poljsko rešitev. Odposlanstvo, ki se je včeraj vrnilo, je dobilo vtisk, da smejo Poljaki popolnoma računati na pomoč

Ogrske v tem vprašanju. V Budimpešti se je govorilo tudi o administrativni razdelitvi Galicije in poljski parlamentarci so mnenja, da je ogrska vlada in večina parlamentarnih krogov popolnoma na njih strani.

Z druge strani zopet javljajo: Ker zahteva parlamentarna komisija Poljskega kluba po odstranitvi ministrstva Seidler ni našla v vseh nemških političnih krogih presoje, sloneče na njihovi temeljih, polagajo vodilni krogi Poljskega kluba važnost na to, da se konstatira, da je zlasti dvomim nastop dr. Seidlerja napram ruskim zahtevam po razdelitvi Galicije provzročil stališče Poljakov. Galicija tvori etnografično, kulturno in politično posest Poljakov. Priznanje tega dejstva z nemške strani je predpogoj za skupni nastop z nemškimi strankami. Zagotovitev državnih potrebščin in stabiliziranje parlamentarnih odnosov je odvisno od take kooperacije. Vodilni poljski politiki bi obžalovali, če bi sentimentalni osebnosti ozirali tako nemško - poljsko kooperacijo.

Gospodarska resolucija nemško-nacionalnih strank.

Kakor smo že poročali, je zveza nemško-nacionalnih strank na svojem zborovanju 14. t. m. na Dunaju sprejela tudi gospodarsko resolucijo, ki pravi med drugim: Ker vstrajajo Čehi in Jugoslavlani v sovravnosti proti državi, in ker zavzemajo poljski poslanci sedaj stališče, ki kaže, da zborovanje poslanske zbornice nima upanja na uspeh, ne more državni zbor storiti svoje dolžnosti napram ljudstvu. Z vsem naglasom je treba zahtevati od vlade, da izpolnjuje zavezo, ki jo je dala v svoji odgovornosti, zvesto svojo dolžnost in da stori nemudoma gospodarske korake. Resolucija zahteva v prvi vrsti ureditev prehrane ter pravi da, se mora v državi sami napraviti konec odporu Čehov. Resolucija zahteva nadalje pravično razdelitev živil in preprečenje navijanja cen, kakor tudi odstranitev central.

Klavern Volkstag na Dunaju.

Dunaj, 16. junija.

Danes se je vršil na dunajskem rotovžu Volkstag celokupnega avstrijskega bojnega nemstva. Za ta Volkstag so delali že mnogo tednov velikanske reklamo po časopisih. Posamezni Volkstrati so organizirali cela romanja na Dunaj (denar je igral postranski vlog), navzlic temu pa je prireditelj bila nad vse klaverna in v ogromnih rotovških dvoranah ter na prostornem dvorišču se je zbralo komaj 7000 do 8000 ljudi. V večmilijskem mestu torej Nemci niso mogli privedi niti takega tabora, kakor jih prirejajo Slovenci brez reklame in brez agitacije po naših vaseh. Dunajčani so bili tudi popolnoma indiferentni in se niso brigali za razburjene zborovalce, ki so obstojali v dobrem delu iz zlate nemške mladine. Pri zborovanju so govorili znani hujškarji Welf, Waber, Wedra, Schürff, Weisskirchner, dr. Eger iz Ljubljane ter so v že znanem tonu grmeli proti češki in jugoslovanski politiki, proti ustanovitvi češkega gledališča na Dunaju, povdarjali svojo pogojno zvestobo državi in dinastiji in kar je še takih nemških reči bilo slišati v zadnjem času. Posebno hud je bil dr. Eger iz Ljubljane, ki je očital vladni nepopolnost slabost napram jugoslovanskemu gibanju, nestrpnost zahteval, da naj se vendar že enkrat pričnejo persekucije, povdarjal, da Nemci Slovencem niti toliko pravice ne dajo, da bi privolili v narodnostno okrožja in se pritoževali, kako zatirano je nemstvo na Kranjskem in ostalem jugu sploh. Poslanec Wolf je zahteval takojšnjo uvedbo nemškega državnega jezika, razbitje češkega državnega prava ter tako ureditev države, da bo za vedno zagotovljena nemška večina v državnem zboru.

Na shodu bi imel govoriti tudi znani vseučiliški profesor Mayer iz Inomosta, ki je zlasti na Volkstagu v Gradcu hujškal proti dinastiji. Vlada se je tega govornika vendar le ženirala ter mu je pod pretrvezo, da je inozemec (profesor Mayer), prepovedala nastopiti. Kot govornik je bil pripravljen tudi poslanec Malik, kateremu pa prireditelji niso dali primernega mesta, boječ se, da jim bo s preodkritostno besedo zmešal štrono (Malik je Vsenemec takozvane »brezobzirne smeri«). Globoko užaljen je Malik s protestom zapustil zborovanje.

Zanimivo je dejstvo, da so dunajski takozvani liberalni poslanci objavili protest proti temu, da se shod v rotovžu imenuje Volkstag, češ da shod ni nič drugega nego zborovanje dveh strank, nemško-nacionalne in krščansko socialne in torej nima pravice govoriti v imenu nemškega naroda.

Proti 11. je bilo zborovanje končano. Zborovalci so zapeli »Die Wacht am Rhein« in se razkropili. Na shodu je bila sprejeta sledeča resolucija: Na nemškem strankarskem zboru na Dunaju zbrani nemški možje in žene iz vseh delov Avstrije pošiljajo bojevnikom za narod in domovino pozdrave in zahvalo. Nemški narod v Avstriji pričakuje za zaupanjem, da se bo vsled slavni uspeh armad širizveze vojna zmagovito končala. V trdnem zaupanju na to armade pričakuje skorajšnji častni mir. Nemški narod v Avstriji pošilja svoje pozdrave bratom v zavezniški Nemčiji. V neomajni zvestobi vstraja pri tako sijajno prežetu zvezi ter zahteva najožje politično, vojaško in gospodarsko izgradbo te zveze, v kateri vidi najzanesljivejšo jamstvo za trajnost do bodočega mira.

Enodušno odklanja nemški strankarski zbor od Čehov in Jugoslovancov.

v izjavah z dne 30. maja 1917 v poslanski zbornici izražena stremeljenja ustanovitve češko-slovaško in jugoslovansko državo ter zahteva posebno stališče za Galicijo. Nemški jezik se mora določiti za vso Avstrijo kot državni jezik. Tudi se morajo popolnoma in v najkrajšem času izpolniti zahteve Nemcev v sudetskimi deželah, zlasti na Češkem. Na jugu Avstrije se mora ohraniti prosta pot do Adrije za nemstvo ter se mora prikopitev Slovencev k jugoslovanski državi s tem končno preprečiti. Tirolska mora ostati nerazdeljena. Trst z avstrijskim plovstvom in južna Tirolska se ne sme nikdar več izročiti italijanski iredenti. Nemško zborovanje na Dunaju zahteva za čisto nemške kronovine takojšnjo uzakonitev lex Kolisko (ki prepoveduje vsaki nemški narodnosti uveljavljanje narodno-kulturnih zahtev) ter zahteva brezpogojno varstvo za nemške manjšine v nemškem jezikovnem ozemlju.

V polnem soglasju s sklepi nemških kronovinskih zborovanj je tudi dunajski Volkstag trdno odločen postaviti v bodoče ljudske zahteve pred vse druge zahteve in boriti se proti vsaki vladi, ki ne bi hotela in se ne bi trudila izpolniti nemške belange.

V gospodarskem oziru zahteva nemški Volkstag dejansko in smoteno povzdigo in pospešitev poljedelskega pridelovanja in enakomerno odzemanje ter pravično razdelitev živil in drugih potrebščin in pričakuje, da se bo tudi v prehranjevalnem sistemu ustanovila enotna fronta zavezniških centralnih držav. Nemško zborovanje na Dunaju pozdravlja ozko spojitve nemških rojakov brez razlike stranke k skupnemu in uspešnemu zastopanju narodnih zahtev nemškega naroda v Avstriji in zahteva, da poslanci enako enodušno in odločno uveljavljajo na nemških zborovanjih označeno ljudsko politiko tudi v poslanski zbornici.

Drobne vesti iz Prage.

H. — V Pragi, 15. junija.

Iva pl. Vojnovića je policija izgnala iz Prage.

Veliko ogorčenje je povzročil v češki javnosti slučaj poslanca Maštálke, ki se v kontrolni komisiji za držav. dolgeve ni udeležil glasovanja. Maštálka se sicer sedaj izgovarja, da ni dobil povabila za sejo, da se torej ni mogel glasovanja udeležiti; ne reče na, kako bi glasoval. Jasno pa je, da bi bil glasoval za vladu, kakor je že dve leti popolnoma mirno podpisoval vojna posojila.

Mestni svet v Šluknem, v severnem Češkem, kateri po mišljenju avstrijskih nemških voditeljev pripada že pod Nemčijo, se je obrnil od nemškega cesarja z brzojavko in je prosil, da naj cesar Viljem vzame mesto pod svojo zaščito, ker drugače ne morejo z aprovizacijo izhajati; to je bilo ipak preveč za avstrijske oblasti in je sedaj uvedena preiskava. Nemci ne hujšajo zato na Šluknovce, da so veleizdajalci, ampak na — Čehe, češ, da ne dajemo dovolj živili!

In kakšno je stanje aprovizacije v čeških krajih? Nobeno; ni instance, katera bi se za nas brigala, razen revizijskih organov, kateri vse pobirajo. Razen najbogatejših ljudi vse trpi strahno bedo in — vse molči! Skozi češke dežele se izvažajo živila v Nemčijo in v nemško ozemlje, in nikdo se ne sme upati reči, da se rekvirira za češko delavstvo; v Turnovu je finančna oblast rekvirirala salamo, namenjeno nekemu židu v Liberu, ki so jo hoteli spraviti iz češkega ozemlja; salamo je mesto neobhodno rabilo, ker v tem času ni bilo ne moke ne kruha, ne krompirja, sploh nič, in je ljudstvo grozilo z nasiljem. In kaj se je zgodilo? Finančni uradnik je dobil globo in je moral plačati iz svojih dohodkov diferenco med ceno, diktirano od žida in maksimalno!

Nekoliko ogromnih procesov je pokazalo, kako je sedaj na Češkem. Več kot 14 dni se peča praško kazensko sodišče z »buno« Čehov na Kladensku. Nemška kapitalistična podjetja so ustavila delo, tisoče delavcev je ostalo brez zaslužka in brez kruha. Hodili so okoli in prosili pri kmetih. Kmeti so dajali, dajati pa niso hoteli gospodje grofi — veleposestniki. Zgodilo se je marsikaj. Kaj vse je pod obtožbo, je razvideti iz dejstva, da se morajo zagovarjati tudi radi tega, ker so prisilili oskrbnika kneza Fürstenberga, prijatelja nemškega cesarja, da jim — je prodal po par kil krompirja za maksimalno ceno! Gospod Fürstenberg ni hotel prodajati tako poceni. Se do danes je v teh krajih obsešno stanje, da ne bi trpel Fürstenberg morda škodo!

Dogodki na zapadu.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 15. junija. (Kor. rad.) Zaprano bojišče. Skupina prestolonaslednika Rupprehta. Živahno izpadno delovanje. Jugozapadno od Merrisa smo vili več sovražnikov. Zavrnil smo močne sovražne snuke ob Ancri. Boj artiljerije in minometov je zvečer na obeh straneh Somme oživel. Skupina nemškega cesarjeviča. Jugozapadno od Noyona je ostalo infanterijsko delovanje omejeno na krajevne boje. Artiljerijski ogenj je na sil postopil. Južno od Aisne je ostal artiljerijski boj stopnjev. Zavrnil smo več delnih napadov, ki jih je izvršil sovražnik proti našim črtam v gozdu pri Villers - Coteretsu. Število vjetih iz zadnjih bojev južno od Aisne se je zvišalo na 48 častnikov in nad 2000 mož. Poročnik Udet je dosegel svojo 30., poročnik Kirstein svojo 25. in 26. zmago v zraku.

Vzhod. Skupina Eichhorn. Uničili smo nekako 10.000 mož močne ruske tolpe, ki so prišle iz Jejsika ter so se izkrcale v zalivu Mius ob severni obali Azovskega morja in napadli Taganrog. Dele sovražnika, ki so skušali na čolnih in plavalnih uiti, smo zbili na vodi. — von Ludendorff.

Berolin, 16. junija. (Koresp. urad.) Zaprano bojišče. Skupina prestolonaslednika Rupprehta. Jug - zapadno od Merrisa in severno od Bethuna smo v bližinskem boju zavrnil angliške delne napade, pri katerih je sovražnik vdrl zapadno od Locona v naše sprednje črte. Na ostali fronti je ostalo infanterijsko delovanje omejeno na izvidne boje. Artiljerijski boj je zvečer severno od Lyse, severno od Scarpe in na obeh straneh Somme zopet oživel. — Skupina nemškega prestolonaslednika. Južno od Aisne je trajalo zvišano bojno delovanje. Zlomili smo močne francoske napade na Dommiers s protisunkom na višine zapadno od Dommiersa. Enako se je z velikimi izgubami zlomil napad naperjen na naše čete v gozdu pri Villers Coteretsu. Poročnik Wenckhoff je dosegel svojo 34. zmago v zraku. — v. Ludendorff.

Vas Merris leži ob železnici Armen-tieres - Hazebrouk - Calais. — Reka Ancre teče skozi mesto Albert in se vzhodno od Amiens izliva v Sommo. — Kraj Jejsik leži blizu zapadnega konca južnega obrežja Taganroškega zaliva (Azovsko morje). Mijski zaliv (ruski: Mijus Liman) je jezero podoban izliv od severa pritokajoče rečice Mijus zapadno od mesta Taganrog (tudi Taharoh), ki leži na severnem obrežju Taganroškega zaliva, torej ob severovzhodnem delu Azovskega morja.

Mesto Béthune ob železnici Arras - Dunkerque (Dunkirchen) je središče razsežnih tamoničnih premogovnikov. Vas Locon leži 4 km severno od tega mesta ob železnici v Estaires. — Vas Dommiers leži nekako 9 km južno - zapadno od Solissons.

Rotterdam, 15. junija. (Koresp. urad.) »Nieuwe Rotterdam Courant« poroča iz Londona: Časopisje je zadovoljno s koncem zadnje nemške ofenzive, priznava pa, da je pričakovati še drugih udarcev in da nevarnost še ni odstranjena.

Pariz, 15. junija. (Koresp. urad.) Reuter poroča, da je bil Guillaumin, poveljnik orientjske armade, na mesto Dubaila imenovan za vojaškega gubernatorja Pariza.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

13. junija zvečer. Čez dan so izvršili Nemci močan protinapad od Courcellesa do severno od Meryja. Napadajoče čete v našem ognju niso morale dospeti do naših pozicij ter so se morale umakniti na svoja izhodišča, ko so utrpeli velike izgube. Med materijalom, ki smo ga vplenili tekom naših napadov dne 11. junija, je 10 topov, med njimi več težkih topov, in veliko število streljnih pušk. Med Oiso in Aisno je bil dan miren. Južno od Aisne je sovražnik jutraj nadaljeval sunek med Aisno in gozdom pri Villers Coteretsu. Na večini točk smo ga vrgli nazaj. Posrečilo se mu je ustiliti se v vasi Laversine. Vsi poskusi, prodreti iz Couvresa in nadaljevati napad zapadno od pristave Verte Feuille, so se popolnoma ponesrečili. Sovražnik tekom popoldneva svojih napadov ni obnovil. Severno od Crocyja smo vrgli sovražnika, ki je bil za trenutek vdrl v naše črte, nazaj. Popolnoma smo obnovili svoje pozicije pri Champlot la Pompellu. Na ostali fronti je bil dan miren.

Belgijsko uradno poročilo.

13. junija. V noči na 12. junija nam je patruljski boj prinesel viete v bližini Nieuporta. Dne 12. in 13. junija navadno artiljerijsko delovanje.

Z ostalih bojišč.

Turško poročilo iz Palestine.

Carigrad, 14. junija. Obojestransko bojno delovanje je ostalo v zmernih mejah. Na naših pozicijah vzhodno od Jordana ležeči sovražni ogenj smo s svojimi baterijami odgovarjali. Preprečili smo nov napad vstašev proti hedžarski železnici med Džurufom in Anezo.

Ob Azovskem morju.

Kijev, 14. junija. (Kor. urad.) Armada skupina Eichhorn objavlja danes brzojavko generalfeldmaršal v. Eichhorn: Poročam Vaši ekscelenci o uspehu podrejenih mi čet zapadno od Taganroga. Moji bataljoni, eskadron in baterije so skoraj uničili boljševiško rdečo gardo, ki stoji pod poveljstvom nekega češkega častnika ter je od 6. junija sem, prihajajoč iz Jejsika nekako 10.000 mož močna, dospela na tostransko obalo Azovskega morja ter prešla v napad. Dosedaj smo našli nad 3000 mrtvih iz boljševiške garde, onih, ki so poginili v vodi, niti šteti ne moremo. Naše izgube so majhne. — General Knörzer.

Turki zasedli Tebris.

Carigrad, 14. junija. (Koresp. urad.) Vsled prodiranja Angležev v Perzijo, smo se ustali vzhodno od Urmijskega jezera ter zasedli Tebris. Sicer ničesar pomembnega.

Za nadaljevanje vojne.

London, 15. junija. (Kor. ur.) Ministrstvo za narodno službo je vpoklicalo moške od 49. do 51. leta.

Washington, 14. junija. (Koresp. urad.) Odgovarjajoč na brzojavko Poincaréja povodom prve obletnice izkrcanja prvih ameriških čet v Evropi, opozarja predsednik Zedinjenih držav Wilson še enkrat na to, da namerava Amerika pošiljati tako dolgo močstvo in material na Francosko, da bo začasno neravnotežje bojnih sil popolnoma izenačeno. Samo zmaga more urediti svetovne zadeve na podlagi trajne pravičnosti in trajne pravice.

Ženeva, 15. junija. »Homme Libre« piše, da je Clemenceau sprejel zastopnike delavcev ter jim dal zagotovilo, da on ne bo nikdar na poti mirovnemu razgovoru s sovražnikom. Bil je vedno za politiko narodne časti, bil pa je tudi vedno za politiko političnih možnosti. Glasom lionskih poročil se je izrazil Clemenceau kratko o položaju na fronti in o potrebi, da sledi Francoska vzgledu sovražnika in da išče pod vsakim pogojem še to leto odločitev z orožjem. »Journal des Debats« piše v sredo, da bi bilo treba pod vsakim pogojem odgovoriti na nemške mirovne predloge, če bi jih Nemčija stavila. Niti Francoska, niti kateri drugi zaveznik nima interesa na tem zavrniti mirovni misel, odkodorkoli bi prišla. Če pridejo sedaj centralne države s tem, kar imenujejo mirovno ofenzivo, se zavezniki ne smejo obotavljati, stopiti v pogajanja.

Ženeva, 15. junija. »Homme Libre« zahteva v drugem članku z ozirom na mirovno vprašanje, da naj Nemčija sporoči zaveznikom svoje mirovne pogoje. Francoska je pripravljena poslušati mirovne predloge Nemčije, ki bi mogli končati vojno. Socijalistični list »Humanité« izraža mnenje, da je Clemenceau sam pisal ta članek.

Razmere na Ruskem.

INTERVENCIJA ENTENTE V RUSIJI?

Berolin, 16. junija. Po poročilih iz Petrograda je navzlic vsem demitjem gotovo, da bodo Anglija, Amerika in Japonska intervenirale na Ruskem. Podrobnosti so baje že dogovorjene.

SPLOŠNI POLITIČNI ŠTRAJK NA RUSKEM?

Stockholm, 16. junija. Zastopniki industrijskega delavstva v Petrogradu so sklenili proklamirati politični generalni štrajk proti sedanjemu vladnemu sistemu, katerega nositelji vzdržujejo svojo moč le še z golim nasiljem. Delavstvo zahteva takojšnjo sklicanje konstituant kot nositelje vse državne oblasti ter se izreka za boj za svobodo in samostojnost Rusije. Političnemu štrajku se nameravajo pridružiti tudi železničarji.

Vojno stanje v Moskvi.

Moskva, 14. junija. V zvezi s proglasitvijo vojnega stanja nad Moskvijo so bili vsi listi meščanskih strank po naročilu ljudskega komisarija za vojno ustavljeni.

Delna mobilizacija na Ruskem.

Moskva, 14. junija. (Koresp. ur.) Sovjet ruskih komisarjev je odredil delno mobilizacijo v Rusiji. V gubernijah Simbirsk, Saratov, Samara, Ufa, Orenburg, Jekaterinburg, Tobolsk, Tomsk, Ektag, Altaj, Turgaj, Akmolinsk, Semipalatinsk in kozakiški pokrajini Sibirije in Orenburgu so bili poklicani pod orožje vsi moški letnikov 1893. do 1896, ki so delavci ali kmetovalci in niso zaposleni v kakšnem obratu kot dninarji ali sicer kot nastavljenici. Ljudski komisar vojne Trockij je dobil nalog, da izvrši to odredbo in da objavi podrobne določbe, ki so potrebne za mobilizacijo.

Nadaljna naredba razpušča oddelek »Rusija« češko - slovaškega narodnega sveta. Vse premoženje, arhivi in inventar tega oddelka preide v posest češko - slovaškega oddelka ljudskega komisarijata za narodnost. Te odredbi so bili dodani vzroki, ki so bili merodajni zanj in vsebujejo v bistvu te - le točke: Oddelke »Rusija« češko - slovaškega narodnega sveta je pod prejšnjim režimom ob ustanavljanju narodnih češko-slovaških polkov tako narasel, da je dosegel pod Kerenskim številu celega armadnega zbora. Med svojim delovanjem je oddelke neprestano nastopal protivno proti sovietom, zlasti ki je bil oddelke preložen iz Petrograda v Kijev, kjer je podpiral češko - slovaški oddelek centralno Rado v boju proti sovietom in proti socialistični republiki s pomočjo svojega glasila »Časopisa za Čehe in Slovače«. Zadnje leto je komisar tega oddelka prof. Maksa poveril češko - slovaškemu polkom v Kijevu nalogo, da prepreči proletarsko vstajo. Ko so Čehi in Slovaki odhajali iz Ukrajine, so voditelji armadnega zbora, zlasti pa prof. Maksa, z vsemi sredstvi skušali preprečiti sporazum z vlado ukrajinskih sovjetov. Prof. Maksa se je branil pričetki pogajanj, predno ne bi dobil dovoljenja, da sme vse češko - slovaške čete zbrati na enem kraju, na drugi strani pa se je med voditelji češko - slovaškega armadnega zbora ustanovila stranka, ki je zastopala naziranje, da tvorijo češko - slovaške čete enoto za organizirani boj v Rusiji in je mislila, da si sme v nasprotju z vsemi sedanjimi dogodki dovoliti vse. Češko - slovaški vojak, ki ne pozna pravega položaja, so bili zanežani od intrigantov in neodgovornih ljudi. Te vojaške osvoboditve od vpliva teh ljudi in iz njih napraviti zavedne državljane, je samo mogoče, če se odstrani organizacija, ki se temu upira, ter še danes med češko - slovaškimi vojnimi vjetniki agitira in nabira vojaške za narodne polke. Zadržna vstaja v zvezi s protirevolucionarno zaroto občutno ovira preskrbo dežele ter dokazuje novotvor. kar popolnoma upravičuje razpust oddelka »Rusija« češko - slovaškega narodnega sveta.

Moskva, 2. junija. (Koresp. ur.) (Zakasnelo.) Pred glavnim izvršnim odsekom je poročal sodrug Zax. Član izredne komisije za boj proti revoluciji, špekulaciji in sabotaži o izidu preiskave, ki se je bila izvršila vsled razkritja protirevolucionarnega kompota. Glavni cilj zarote, katere štab sam je štel 120 članov, večinoma bivše častnike stare armade, je bil ta, da strmo-glavi sovjetsko vlado, da obnovi absolutistično oblast, da organizira dobro discipli-

nirano armado in da nadaljuje boj proti Nemčiji skupaj z zavezniki. Zadnji požar v Moskvi, eksplozijska katastrofa v Kalugi, revolta Čehov in Slovakov, upor generala Krasnova, so vsi v ozki zvezi z delovanjem moskovskega revolucionarnega centra. Glava cele organizacije je dobro znana politična oseba, katere ime se za enkrat še ne pove. Zarotniki so energično zasledovali cilj, da se vsilijo vsem boljševiškim organizacijam ter so imeli svoje agente med častniki Rdeče garde.

Moskva, 5. junija. (Koresp. ur.) (Zakasnelo.) Preiskava je posvetila v vse podrobnosti zarotniško organizacijo. Pod imenom »Liga za obrambo domovine in svobode« je zbirala organizacija vse reakcijske elemente, počeni od minimalistov do monarhistov. Monarhisti so se zavzemali za pogodbo z Nemčijo, da se naj zopet ustvari v Rusiji monarhija, Levo krilo se je zavzemalo za obnovitev zveze z zapadnimi vesilami in za obnovitev vojne proti Nemčiji. Elementi največjega nazornega nasprotstva so se združili na psevd narodni podlagi in v skupnem stremeljenju strmo-glavi vlado sovjetov. Osebe, ki so stale v središču zarote, so bile general Dovgert in šef operacijskega štaba Savinov, ki je izdelal načrt narodnostne vlade. Strategični načrt organizacije je šel za tem, da se odrežejo uralske pokrajine od ruskega centra in da se prisili sovjet s pomanjkanjem h kapitulaciji. Na vzhodu so bili organizirani na razpolago kozaki in reakcijske čete. Dan na dan prihajajo nove stvari na svetlo.

Rusko - ukrajinsko premirje.

Kijev, 15. junija. (Koresp. urad.) Pogodba glede rusko - ukrajinskega premirja je bila objavljena. V večerajšnji seji mirovni delegatov se je pričelo razpravljanje o vprašanju meje. Zastopstvo sovjetske vlade zahteva splošno svobodno ljudsko glasovanje samo v spornih tjemnih slučajih, v kolikor to ne ogroža interesov celotnega in državnega organizma. Do sporazuma ni prišlo.

Češko-slovaške čete na Ruskem.

Berolin, 16. junija. »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« poroča, da se nahaja na Ruskem 150.000 češko - slovaških čet.

London, 16. junija. Reuter je izvedel iz Pekinga dne 10. junija: Prihod večjih češko - slovaških oddelkov v Sibirijo je prinesel nov element v položaj. Po brest - litovskem miru je bilo določeno, da naj oddeta dve diviziji teh čet, ker so se jih hoteli maksimalisti izbežiti, zavezniki so jih hoteli uporabiti v Evropi. Ti dve diviziji sta prišli na poti v Vladivostok v konflikt z boljševiki glede vprašanja razoroženja in se zdi, da imata zaseden del iz Irkutsk proti zapadu zgrajenih železnic. Boljševiki zahtevajo, da se te čete nemudoma razorože.

Budimpešta, 15. junija. »Pester Lloyd« javlja: Češke čete v Rusiji so osvojile Omsk.

O politični ofenzivi entente.

Nemško in naše časopisje obširno razpravlja o raznih razkosavalnih načrtih, s katerimi se bavijo ententni politiki tem bolj, čim jačji postaja vojaški pritisk centralnih držav. Kot izhodišče te politične ofenzive smatraja listi »kongres tlačnih narodov«, ki se je vršil 8. aprila v Rimu. Madžarska smotrja »Uj Nemzedek« je sedaj zbrala materijal, ki se sme v monarhiji objaviti, v pregledno kritično poročilo, ki bo mnoge naše čitatelje zanimalo. »Uj Nemzedek« piše:

Ona strašna propaganda, ki so jo započeli naši neprijatelji, da razkosajo monarhijo, je prispela 8. aprila na važno postajo. To važnost preslišati ali omalovaževati, bi bila lahkomišelnost. Ta postaja je bil rimski kongres tlačnih narodov avstro - ogrske monarhije. Bila je ta konferenca prvi bistveni korak za uresničenje misli, da treba politična načela entente upravljati v smeri zahtev, da se razkosa avstro-ogrsko monarhija. Da se oživitvorijo ideje, so se Italijani združili z narodnostnimi agitatorji, »bednimi Masaryki«, ki so iz monarhije pobegnili v inozemstvo. V tej zvezi znotraj entente, se je izkristalizirala politična misel, ki ima za najvažnejši cilj te vojne uničenje monarhije.

Zanimiva je bila že zunanost kongresa. Z italijanske strani so sodelovali: »Dante Alighieri«, Democrazia Sociale Irredenta in vsa iredentistična društva, parlamentarna stranka Narodne Obrane, italijanska republikanska stranka, rimska zveza liberalnih in ustavnih društev itd. Seveda je prisostvovalo tudi kakih dvajset članov češkega in jugoslovanskega komiteja, med njimi delegati čeških in jugoslovanskih legij ter odposlanstvo srbske skupštine. Francosko so zastopali minister Franklin - Bouillon, Albert Thomas, bivši minister in socialistični poslanec, Journal, tajnik parlamentarnega poverjenstva, Pierre de Quizele, publicist, Angielsko sta zastopala Steed in Scotus Viator, Ameriko Nelson Gay. Prisotni so bili tudi najodličnejši zastopniki italijanskega tiska: Albertini, glavni urednik razširjene »Corriere della Sera«, senator itd., Maraviglia, urednik Idea Nazionale, Amendola, rimski dopisnik »Corriere d. S.« Prišli so tudi ugledni italijanski parlamentarci, senarji Ruffini, Scialoja, della Torre, poslanci Arca, Barzilai, Colonna di Cesaro, di Scalea, Martini, Andrea Torre i. t. d. Romune so zastopali senator Draghicesco, dr. Lupus in Mironesco. Za Poljake je med drugimi prišel bivši državni poslanec za tarnopolski okraj Zamorski. Razen Ukrajincev in Slovakov ni manjkalo nobene avstrijske narodnosti. Predsednik kongresa je bil senator Ruffini, tajnik novinar Amerdola. Prireditelj so kongres organizator italijanskega komiteja tlačnih narodov v Avstro - Ogrski.

Priznati je treba, da je med 8. in 10. aprilom bil rimski Capitolio zbir

lišče za monarhijo najbolj pogubelnih ljudi. Dne 10. aprila so vsi ti pogubelnji agitatorji, ti »bedni Masaryki« sprejeli resolucijo, v kateri pravijo, da je monarhija samo sredstvo nemškega imperializma in končno naglašajo, da je proti skupnemu sovražniku treba skupne borbe, dokler vsi narodi ne dosežejo svoje popolne osvoboditve, splošno narodno zedinjenje in svojo politično svobodo. Na koncu so zopet svečano obnovili italijansko - jugoslovanski sporazum, ki sta ga nedavno v Londonu sklenila Andrea Torre in Trumbić. Kongres je zaključil italijanski ministrski predsednik Orlando z govorom, ki ni bil samo cvet latinske retorike, nego je obenem tudi dal garancijo za novi pravice italijanske zunanje politike.

Ententno časpisje je enodušno pripisovalo kongresu politični in narodni pomen. Italijansko časpisje je pomeno, da stoji na čelu novi zvezi, angleško in francosko časpisje pa že govori o neobstanku monarhije. Tisk večjega dela sveta pa je ves teden odmeval onih lepih besedi, ki so s Kapitolijske prešilne srca. Dragiscesco je govoril o martiriju Romunije in na grudi skupne matere Rome pozdravljal plemenito delo solidarnosti. Beneš in Trumbić sta se bavila s češkimi, odnosno jugoslovanskimi aspiracijami; o Poljakih je govoril Zamorski. Izjavil je med drugim, da je Avstro - Ogrska samo vazal Nemčije, ki ves srečen z nižav gleda na supremacijo Nemške, ki je z zaseženjem premoga v Poljski in z brezuspešnim pojojem za gospodarski razvoj Poljske, tiščoč jo v imenu sile z železnoro, zapreka zvezi s centralnimi državami. V političnem pogledu izjave tega časpisja naglašajo bistvo edinstvenega cilja zatiranja narodov, ali kakor piše Arthur Evans v »Manchester Guardianu«, te izjave prizadevajo smrtni udarec tajnemu dogovoru, sklenjenemu 1. 1915 med Italijo in entento. Na obzorju se pojavlja nov londonski dogovor, ki bo kodificiral zahteve posameznih narodov in razkosal monarhijo.

Politične vesti.

zračaja in sistematičnosti nemškega naroda: naša trdost ni trdost, ker nam je vseeno bližji ruski človek in raje poslušamo žalostne pesmi hercegovega. Sedaj smo gotovo agilerji nego smo bili prej, ali poleg vsega tega nismo niti od daleč zaslužili onega imena, ki so nam ga nadel Bolgari zaradi nekaj špekulacij, češ, da smo »slovanski Židovi«. Ali eno moramo zapomniti z ozirom na te žalostne dogodke, mi moramo z vsemi mogočimi sredstvi zabraniti, da ne bi našega lepega razmerja proti našim jugoslovanskim bratom izkoristili oni ljudje, ki bi na lahek način radi obogateli.

Seidler izganja slovenske begunce. Z Dunaja poroča korespondenčni urad, da so bili dne 15. t. m. dopoldne poslanci dr. Waldner, dr. Sylvester, Einspinner in Marček pri ministrskem predsedniku. Zahtevali so od vlade, da odstrani nemudoma s štajerske iz krogov beguncev one elemente, ki s pan-slavističnim hujkanjem — ogrožajo javnost in da se pošljejo begunci nemudoma zopet v domovino, ki je že dolgo osvobodena sovražnika. Ministrski predsednik dr. vitez Seidler je vzel pritožbe poslancev na znanje ter odločno obljubil, da bo storil potrebne uradne korake.

Zakaj se bjeemo z Italijani. O bitki na Beneškem piše današnja grška »Montags - Zeitung«. Na Beneškem ne točemo samo Italijanov, hkrati točemo tudi fiste Slovence (!) in Čehe, ki poizkušajo razbiti avstrijsko državo. Bije se ta bitka tudi za avstrijskega ministrskega predsednika, pa naj se imenuje dr. Seidler ali kakorkoli, zakaj smernice, ki so jih avstrijski Nemci nedavno zahtevali pred cesarjem, ki jih zahtevajo nemški ljudski tabori in ki so jih zahtevali predvčerajšnjim tudi nemško - nacionalni poslanci, se nikdar ne smejo opustiti, če naj notranjepolitične zmede ne razpijejo države.

Iz nemško - nacionalne stranke. Poslanec Neunteufel je izstopil iz nemškega centra ter pristopil nemški nacionalni stranki, ki šteje 20 članov.

Italijanske občine v Primorju proti poslancu Conciju? Iz Primorja poročajo, da se dela po italijanskih občinskih zastopih na to, da bi se vse italijanske občine izrekle proti trident-skemu poslancu dr. Conciju, ker se je udeležil praških slavnosti in imel tam tudi govor, kakor je znano. Take izjave italijanskih občin v Primorju hočejo imeti Nemci in vlada in jih izkoristiti proti Slovanom. Koliko italijanskih občin se vsede na nemško - vladne li-manice?

»Nova Doba.« jugoslovanski dnevnik, je prišel dne 9. t. m. izhajati v Splitu. Glavni urednik mu je zaslužni hrvaški žurnalist Vinko Kisić. Novega sobojevnika za narodno stvar iskreno pozdravljamo.

Glas S. H. S. v Avstriji prepo-vedan. Z Dunaja nam poročajo: Vlada je odvzela zagrebškemu jugoslovanskemu dnevniku »Glasu S. H. S.« poštni debit za avstrijske dežele. To je očividno prvi čin novega policijskega, oziroma notranj, ministra v zadevi ureditve jugoslovanskega vprašanja.

O jugoslovanskem vprašanju se ne sme pisati na Hrvatskem. Iz Zagreba poročajo, da je hrvatskemu časpisju zabranjeno pisati o jugoslovanskem vprašanju in da ne sme prinašati niti poročil in člankov iz avstrijskih in ogrskih listov. Podrobnosti budimpeštanskih posvetovanj so bile strogo zapune. Zanesljivoga o njih ni prišlo nič v javnost. Brezdvomno pa je, da so predlogi dr. Wekerla taki, da zastopniki hrvatsko-srbske koalicije teh predlogov niso mogli takoj sprejeti, marveč so si izprosil rok, da predelajo predloge v eks-ekutivnem odboru koalicije.

Spor v srbsko-hrvatski koaliciji. Nemški listi poročajo iz Zagreba, da bo »desnica« srbsko-hrvatske koalicije v kratkem pričela dvakrat na dan izdajati svoje glasilo (ker je »Hrvatska Rijec« preradikalna!) in da se je očitno pokazal spor v krogih koalici-onašev. Spor se je pričel pravzaprav že, ko je zasedel cesar Karel prestol, iz strankarske discipline pa se je spor sedaj prikrival.

Pogajanja med Avstrijo in Nem-čijo. Dunaj, 15. junija. V soboto so se pričela v Berlinu pogajanja med zastopniki Nemčije in monarhije o ureditvi gospodarskih vprašanj, ki pridejo v poštev pri nameravani poglobitvi avstro-nemške zveze. Ta teden prispeje v Berlin delegati dunajskega zunanjeja ministrstva, ki se bodo pogajali z zastopniki nemške vlade o ureditvi zadev, ki so v zvezi z bukarškim mirom in s paroplovno po Donavi.

Nova pogajanja v mednarodni socialni demokraciji. Predsednik med-narodnega socialističnega komiteja Tröstra namerava poskusiti, ali bi se ne dali obnoviti stiki med ententno social-jo demokracijo in socialno demokracijo centralnih držav. Dne 25. t. m. se vrši konferenca ententnih socialistov, na ka-teri bi Tröstra rad poročal o razpolože-nju med socialnimi demokrati v central-nih državah. V to svrhu je povabil av-strijske in nemške socialistične stranke na posebno posvetovanje v Haagu. Av-strijska nemška socialna demokracija je poslala na ta razgovor poslanca Sei-tza in Ellenbogna.

Svarilo pred političnimi štrajki na Nemškem. Iz Nürnberg poročajo: Socialnodemokratska stranka in de-delavske strokovne organizacije obla-vljajo oklice na delavstvo, v katerem sva-rijo pred nameravanim političnim štraj-kom, ki ga hoče delavstvo vzporediti po-čenši s 17. junijem kot demonstracijo proti znižanju krušne kvote in proti pruskim strankam, ki so pokopale uvedbo

splošne in enake volilne pravice na Pruskem.

Tridesetletnica cesarovanja nem-škega cesarja. 16. t. m. je praznoval nemški cesar v nemškem velikem glav-nem stanu 30letnico nastopa vlade. Ob tej priliki so se pri slavnostnem dineju izpregovorili razni govori ter je nemški cesar sprejel od generalov kakor tudi od zavezniških vladarjev brzoglavne čes-titke.

Nemške kolonije. Rotterdam, 15. junija. (Kor. urad.) »Morning Post« opo-zarja, da žele vse ob Tihem oceanu le-žeče dežele, da bivše nemške kolonije na noben način ne pridejo več pod Nem-čijo. Med avstralskim ministrskim pre-sednikom Hughesom in novozelandskim ministrskim predsednikom Mas-seyem je zavladalo nesoglasje v vpra-sanju, kaj naj se zgodi s kolonijami. Hughes bi ne imel ničesar proti temu, če bi prešle v posest te ali one prijateljske države, samo Nemčija naj jih ne dobi več. Massey pa zahteva, da naj se priklonijo Angliji.

Demisija bolgarskega kabineta. Sofija, 16. junija. (Kor. urad.) Ministr-ski predsednik dr. Radoslavov je včeraj zvečer podal kralju demisijo kabineta. Kralj je demisijo sprejel ter naročil mi-nistrom, da vodijo posle do sestave novega kabineta naprej.

Proces proti poljskim legijonar-jem. Iz Marmaroške Sihoti poročajo v soboto, da so bili zaslišani legacijski praporščak Stanislaw Kuzianowicz, c. in kr. nadporočnik Božidar Bogdanowicz ter legacijski praporščak Karl Sapicki. Vsi trije obtoženci zatrjujejo, da niso krivi ter pravijo, da niso imeli niti po-ma, zakaj so svojčas poljske legije od-korakale. Pravijo, da so bili popolnoma v zmoti o namenih legionarjev.

Litevci in versailski vojni svet. Bern, 16. junija. (Kor. ur.) Glasom sporočila lausanskega litevskega poro-čevalskega urada je poslal litevski na-rodni svet, ki ima v Lausani svoj se-dež, ministrskim predsednikom Franco-ske, Anglije in Italije to - le brzojavko: Zavezniški vojni svet v Versaillesu je storil dne 3. junija sklep, da naj se ustanovi lastna neodvisna poljska drža-va s prostim dohodom do morja. Ker pa se ta program ne da uresničiti, ne da bi se litevsko ozemlje razkosalo in ker je vojni svet zamolčal obstoj Litev-ske, smatra litevski narodni svet kot zastopnik interesov Litve za svojo dolžnost, nastopiti energično proti temu sklepu, ki nasprotuje od entente več-krat priznani pravici samoodločbe na-rodov in vsaki ljudski pravičnosti. Ob-tem je storil litevski narodni svet pri poslaništvih zavezniških vlad v Bernu demaršo ter je energično protestiral proti tej krivici.

Tardieu o vlogi Amerike. Podr-žavljena vojna agitacija. Bernski »Bund« prinaša ta - le članek iz Ameri-ke. Problem vojne je po mnenju mno-gih mogoče formulirati tako - le: Ako hoče Nemčija uspeti, mora poraziti svoje nasprotnike prej, predno Ameri-ka vrže vso svojo silo na bojišče. Nemški napori gredo nesumno za tem, da izkoristijo ugodni položaj, ki je nastal z izločenjem Rusije. Angleži in Franco-zi pa bodo skušali upirati se nemške-mu navalu, dokler ne pride na konti-nent zadostna ameriška vojska. Poglavitno gre sedaj za to, da Zedinjene dr-žave izkoristijo dobro čas. Vpogled v to žurjenje Amerike nam daje raz-govor z Andrejem Tardieuom, vrhov-nim komisarjem francoske republike pri ameriški vladi, ki je te dni dospel v Pariz. On posreduje med obema vla-dama za vse, kar je potrebno za vojno. Dosegel da je že mnogo uspeha. V Ameriki je sedaj država vzela vse v roke. Ne samo s tiskom, tudi z govor-jeno besedo se dela propaganda. Tar-dieu sam je v zvezi z nešteti ljud-skimi govorniki, ki pojasnjujejo narodu smisel in vzrok vojne po vseh krajih države. Pravi, da so dosežili uspehe, o katerih da evropski človek nima niti pojma. Na veliko vprašanje, ali bo Amerika dogradila zadosti ladij za br-zi prevoz čet in materiala, je odgovoril Lloyd George v Edinburgu, ko je rekel, da podmorska vojna znači samo še prebujno, ne predstavlja pa več ne-varnosti. Iz dobrih virov je znano, da se je letošnjega aprila dogradilo prvi-krat več ladijskega prostora, kakor je pa bilo potonjenega. Zedinjene države razpolagajo danes s štiri in pol milio-na tonami ladijskega prostora. Leta 1914. so zgradile 133.000, leta 1916. 190.000 ton. Do dobimo potem o pospe-šenju gradnje ladij, navajamo, da so prve štiri mesece letos zgradili 600.000 ton, a od junija do oktobra bo gotovih nad dva milijona ton, od začetka letoš-njega leta je pa mesečno proizvedlo okoli 500.000 ton. Za transport moštva, materiala in živeža torej ni več strbi. Poleg vsega tega n a vendar ne veruje nihče, da bo že letos prišlo na bojišče zadosti ameriških čet. Že pred nekol-i-ko tedni smo čuli, da stoji preko pol mi-liona ameriških čet na francoski fronti. G. Tardieu trdi, da bo že pred koncem tega leta dva milijona Amerikancev na evropskem kontinentu. Dosedaj izurje-nih že preko 350.000 pilotov, katerih je že mnogo v Evropi. Od pričetka nemške ofenzive, od 21. marca, se je prevoz ameriških čet počel. Sedajni me-sečni prevoz je šestkrat večji od lani. Amerika se žuri kolikor more, da stori s svoje strani vse, da doseže uspeh.

Ameriški let. Bern, 14. junija. (Kor. ur.) Glasom poročajo ameriški li-stovi, da je v letu 18. in 19. maja v cen-tralni operi v New Yorku zborovanje držbe prijateljev izle republikane. Leto-rna se je udalžila letih 2000 letov. Dabate so bile nemirne, a hkrati zopet tega, ker so nadle prvič grozilo proti zvezni vladi v tem zmislu namreč, da

bodo irski volilci pri bodočih volitvah stopili v opozicijo in volili vsekakor sa-mo kongresovce, ki se bodo zavzemali za želje Ircev. Zborovanje je sprejelo petico na predsednika in na kongres, ki naglašajo neomajno prijateljstvo Irse napram Zedinjenim državam ter zahte-va priznanje Ameriki storjenih dragoce-nih uslug Ircev. Končno pravi resolu-cija: Prosimo, da se uveljavi od pre-sednika Wilsona proglašena pravica vsakega naroda do samovlade in samo-odločbe sedaj tudi na Irsko, pri čemur trdno zaupamo, da bo ameriška držav-niška umetnost našla pot doseči ta re-zultat na način, ki bo ojačila stvar, za katero se bojuje Amerika. Prosimo vla-do, da uporabi vsak legitimni prijateljski vpliv v prilog samoodločbi irskega naroda.

Vesti iz primorskih dežel.

Umrl je v Trstu, star 93 let, Fran-ko v a. č. posestnik iz Komna. Poročilo se je včeraj v Trstu dr. Jo-sip Kernev z gospodino Vero Po-nikvarjevo.

Posla v Dalmaciji. Kakor iavlja jo dalmatinski listi postajajo poštne raz-mere v Dalmaciji vedno bolj obupne. Tako je bil pretekli teden Split največ-je dalmatinsko mesto, 4 dni brez vsake poštne zveze.

Aprovizacija na Reki. Ta teden da-je aprovizacija na Reki 230 kg koruzne moke po 90 vinarjev, četrt kilograma sladkorja, četrt kilograma bele moke, četrt belega zdroba in 24 dg špeha po 15 K kilogram.

Dnevne vesti.

Vojno odlikovanje. S srebrnim zaslužnim križem s krono na traku hrab-rostno svetlinje je odlikovan orožniški stražmoister Fran Jazbar v Vinici. Vojaki zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo in z meči je dobil c. kr. stotnik v neki pehotni diviziji učitelj Ivan Glinšek.

Čast tajnega svetnika je podel-jena generalu pehote Antonu Lipo-ščaku, vojaškemu generalnemu go-vernerju na Poljskem.

Diploma sezanske občine za njenežnega člana generala Bo-roeviča je razstavljena pri Schwent-nerju v Prešernovi ulici. Okusno delo mojstra Gasparija. Krepak mladenič na konju je zabodel zmaja, brhko dekle vihti našo trobojnico, spodaj pogled na Sežano. Oprema prijetna. V besedilo pa se je sezanskemu županstvu vrnila po-mota. Sklep starešinstva ima najbrže datum 2. junija 1917, kajti 2. junija 1918, ki se čita na diplomu, še nismo doživeli.

Jugoslovanska Omladina za-grebske univerze je predsednika Jugo-slovanskega kluba dr. Korosca za nje-gov god telegrafski pozdravila.

Naši gorski streli odhajajo iz Ljubljane. Kakor nam poročajo, je ka-der 2. gorskega strelskega polka, ki je nedavno temu bil premeščen iz Admon-ta v domačo Ljubljano, znova prestav-ljen in sicer v Enns na Gornjem Avstrijskem.

Glediška sezona v Ljubljani. Upravni odbor Slovenskega glediškega konzorcija v Ljubljani je prejel sledeči odlok: Rešujot Vaso vlogo z dne 25. aprila t. l. se obveščate, da je deželni odbor pritril temu, da trajna glediška sezona od 15. septembra do 15. maja. Istotako je deželni odbor prevzel na-čevanje zavarovalnine za celo glediško sezono. Od deželne odbora kranjskega, v Ljubljani, dne 11. junija 1918. Za deželnega glavarja: Dr. Lampe, l. r. — Glediška sezona 1918/19 se otvori torej dne 15. septembra t. l. ter bo tra-jala do 15. maja 1919.

Za Slovensko narodno gledišče v Ljubljani. Na poziv Slovenskega gle-diškega konzorcija, naj bi se začelo na-birati poleg podpisov glediških deležev tudi prostovoljne darove za pokritje ve-likih ustanovnih stroškov, se je prvi odzval »Idrijski krajevni odbor«, ki je priridel dne 29. maja glediško veselico in dne 30. maja se posebno zbiranje ter donosal skupno vsote 665 K 73 v. Iz laskega Vidma so poslali naši fantje in naša dekleta majniški dar v znesku 1000 K iz štajerskega Lebringa so nam poslali Slovenci 200 K, odlični borilci za domovino (Vojna pošta 136) so darovali 910 K. — Sijajno se je izkazala Hrvatska eskomptna banka v Zagrebu: poslala je 5500 K, posebna predstava zagrebškega zemal, kazališta je pri-nesla 3999 K, nadaljni darovalci so bili: že izkazani med darovi v »Slovenskem Narodu« omenjamo pa nov zrinilv do-kež dejanske slovenske vzajemnosti, ki so ga podali praški realci petošolci. Vrt mladi gospodje so nabrali med sa-boj po desetih in groših dar 60 K, češ, da hočejo s tem dokazati svojo »ne-selbično ljubezen do bratov jugoslovanskih«. Tu vidimo zopet, kako živo se zanima celo češka mladina za kulturno gibanje med Slovenci ter jim skuša po svojih močeh podpirati. Iz Radovljice poročajo, da se je nabralo na Jesenicah, na Bledu, v St. Jakobu, v Rožu, na Ko-roškem in drugod deležev že nad 4200 kron ter da se darove zbira še posebej. Upamo torej, da bodo tudi ostali krajevi ni odbori nosnema li te lepe vzglede in nabrali kolikor možno največ deležev in pa darov za naše narodno gledišče ljubljansko.

Dramatično društvo v Ljubljani. Pod tem naslovom je bila v »Slov. Na-rod« pred kratkim objavljena notica, da je Dramatično društvo v Ljubljani poverilo g. Cerar Danilu, da naj iztira društvo izven Ljubljane, izposojeno garderobo itd., kar sem potem prekal kot neresnično. Resnici na lubo kon-statiram, da g. Cerar - Danilo pri tem ne zadene nobena krivda, ker ga je res g. S. prosil in mu dal v imenu Dramatičnega društva celo pismeno po-oblastilo, da naj iztira izposojeno gar-derobo, katero pooblastilo pa ni veljavno (česar g. Danilo ni mogel vedeti), ker bi ga bil moral odbor Dram. društva v sebi odobriti. — Tajnik Dramatičnega društva v Ljubljani.

Sporod II. javne produkcije go-jencev »Glasbene Matice« v tork. 18. junija ob pol osmi uri zvečer: 1. a) Emil Adamič: Spominski list, op. 2. št.

4. b) Srečko Albini: Arlekinada I. Klar-vir gđ. Marija Gabrič, VI. razred. 2. a) Fran Gerbič: Mazurka, op. 42. št. 1. a) Ed. Schmitt: Rocooco, op. 17. št. 3. Klar-vir gđ. Rozarija Skerbinč, VI. 3. Fran S. Vilhar: O, zakaj si se mi vdal. Pe-sem. Poje g. Pavel Debevec, l. 4. Ch. Dancla: Petite Andante et Rondeau. Gosli gđ. Flora Zariak, V. 5. Anton Dvořák: Dva valčka. Klarvir gđ. Mari-ja Jurman, VI. 6. Verdi: Spev iz opere »Traviata«. Poje gđ. Marija Pirh, IV. 7. Zdenko Fibich: Sonatina. Gosli gđ. Emilija Poženel, VI. 8. a) Edvard Grieg: Primula veris. b) Fran Gerbič: Pojem na prejo. Pesmi poje g. Pavel Debevec, l. 9. Meyerbeer: Spev paža iz opere »Hugenoti«. Poje gđ. Marija Pirh, IV. 10. Anton Dvořák: Slovenski ples. Četveročrno igrata gđ. Helena Potočnik, VI. in g. Franc Potočnik, VI. 11. C. M. Weber: Dvospev iz opere »Carostrelec«. Pojeta gđ. Mila Počivalnik, VI. in gđ. Marija Pirh, IV. — Sola pod točko 1. gđ. Marte Dolejšev; pod točko 2. gđ. Klottilde Praprotnikove; pod točko 4. g. Josipa Vedrala; pod točko 7. gđ. Stanislava Hajkove; pod točko 5. gđ. Jare Chlumeck; pod točko 10. g. Josipa Pavčiča; pod točko 3. 6. 8. 9. in 11. g. Mateja Hubada.

I. Javna produkcija gojencev »Glasbene Matice«, ki se je vršila v so-boto 15. t. m. pokazala nam je zopet kot vsako leto več novih talentov na glas-benem polju. Klavirske točke, proizva-jane od g. Vladimira Cerkveniča, in gđ. Pavle Keil — Sola gđ. Silve Obre-ka — so v vsakem oziru kar najbo-uspele. Posebno nam je ugaljal Griegov Berceuse s čustvom prednašan od g. Keil. Enako sta ugaljali gđ. Mařenka Munda in g. Pavla Uršič, Sola gđ. Chlumeck, s preciznim prednašanjem. Gđ. Verena Josin — Sola gđ. Dane Koblar — je zaigrala »Ure potovanja« — in »V težkih mislih« s finim umeva-njem in je od kar smo jo zadnjič slišali pridobila mnogo na tehniki. G. Ivan Kanoni nam je podal na goslihi motiv iz »Fantasie« jako sigurno, kljub temu, da je šele začetnik. G. Dušan Franko — Sola g. Vedrala — nam je znan do-lanskega leta. »Uspavanka« tako dovr-šeno igrana nam je gotovo dokaz, da postane izborni goslar. — Naravnost iznenadila nas je gđ. Maruša pl. Tru-kozny — Sola g. ravatelj Hubada. — Njen mezzo - sopran je dramatičen, temen in zvoneč, in bo pri pridnem študi-ranju gotovo dosegel lepo višino. Ena-ko smo bili zadovoljni z gđ. Zoro Hu-dovernikovo. Razpolaga z ljubkim so-pranom, ki ugaia posebno v višjih le-gah. Sopran g. Olge Berz — Sola gđ. Medved je jako prikljuv in mehak v nastavku. Občinstvo je bilo zadovoljno s prednašanjem raznih nevskih in mu-zikalnih točk in ni štedilo s prizna-njem, ki ni veljalo, le izvrstnim izvajal-nem Matičnih gojencev, temveč je iz-ražalo hvaležno priznanje tudi našemu izbornemu glasbeno - učnemu zavodu in njega neumornemu z ravnateljem Hubadom na čelu tako uspešno delujo-čemu učiteljsstvu. — M.

Oprostitev zaposlenec pri par-nih in motornih oralihi. C. kr. poljedel-sko ministrstvo je dovolilo, da vojaške službe oproščeni zaposlenici pri parnih in motornih oralihi zasedajo do 31. julija 1918 na svojih mestih. Prošnje za podaljšanje oprostite čez ta rok je do 20. junija vložiti pri političnih oblastih.

Imenovanja v poštni službi. Imenovani so v območju poštneja in brzo-javnega ravnatelstva v Trstu: poštna upravitelja Fran Pagnacco v Kopru in Alfonz Ravnikar v Novem mestu in poštna kontrolorja Ivan Schwagerl in Ferdinand Ruprecht v Trstu za višje poštne upravitelje; nadalje ad perso-nam v VIII. činovni razred uvrščeni poštni kontrolorji Peter Spacapan v Gorici in Viktor Klinar v Trstu, nadal-je ad personam v VIII. činovni razred uvrščeni poštni višji oficiali II. razre-da Anton Susmel v Gorici, nadalje pošt-ni upravitelji Mihal vitez Vucetič-Bielitz, potem poštni kontrolorji Anton Dietz v Gorici, Franc Schmutz v Trstu, Ferdinand Scarna, Josip Holc v Ljub-ljani, Josip Petrič v Ljubljani, Alojzij Gregorij v Pulju, Emil Ankerst v Opat-iji, Silvij Schescheck v Trstu, Anton Wolf v Ljubljani, Josip Vrtovec v Ljubljani, Julij Erchen v Trstu, Ivan Sirkic, Dominik Brencich, Viktor We-ber, Marij Fabro, vsi v Trstu in Ivan Velepč v Opatiji, končno poštni višji oficiali II. razreda, Alojzij Wernig, Edvard Burian, Ivan Podgornik vsi v Ljubljani, Ivan Mermolja in Izidor Tilly v Gorici, Leopold Hamperl, Fran Semrov, Jakob Kobe in Karel Lassba-cher, vsi v Ljubljani, za višje poštne kontrolorje.

Iz državne veterinarske službe. Državni veterinarski inšpektor Alojzij Pavlin v Ljubljani je imenovan za državnega veterinarskega višjega in-spektorja.

Podpolkovnika Leitnerja so od-peljali v petek po noči z eskorto v za-pore divizijskega sodišča v Gradecu.

Slovensko pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Na novo pristo-pivše članice vabimo k pevski vaji dan-es v ponedeljek ob 1/8. uri, člane ob 1/9. uri zvečer. — Odbor.

Seja Narodopisnega odseka »Slovenske Matice« bo v tork. dne 18. t. m. ob 6. uri v društvenih prostorih. — Umrl je v neki poljski bolnici na tirolski fronti vled ran zadoblenih po sovražni letalski bombi g. Edvard Zolli iz Spodnje Šiške, nadporočnik pp. št. 27 in imejtelj več vojni odliko-vani. Padlemu junaku časten spomin!

Odvetniško pisarno pokojnega dr. Franciška Pavličiča je prevzel vsled sklepa odvetniške zbornice in že-lje pokojnikove rodbine odvetnik dr. Dragotin Treo v Ljubljani, Dalmati-nova ulica št. 7. (pisarniški prostori dr. K. Trillerja).

Letoviščari, ki nameravajo priti na letovišče v Ljubljano se opozarjajo, da ne dobe za časa svojega bivanja v Ljubljani nobenih živil od ljubljanske aprovizacije in tudi ne izkaznice za ži-vila. Kdor hoče priti na letovišče v Ljubljano, naj prinese živila seboj, ali pa naj prejema še v naprej živila na svojem prejšnjem stalnem bivališču, ter se jih da pošiljati v Ljubljano. Radi pomanjkanja živil mestna aprovizaci-ja ne more sprejeti nikakih letoviščar-jev na prehrano. To se sporoča interesu-tom v smislu razpisa c. kr. urada za ljudsko prehrano z dne 3. aprila 1918 št. 42.208.

— Poroka. Gospod Fran Lipar iz Brežic, narednik, se je poročil 12. t. m. v Ljubljani z gospodično Marijo Bratok.

— Umrli je včeraj v Ljubljani po kratki bolezni gospod Janez Vagaia, c. kr. poštni nadkontrolor v pokolu, star 74 let. Ravnal je služboval v Polju, Trstu, Ljubljani in na Dunaju. Bil je vzor vestnega, mirnega, nad vse ljubeznivega uradnika, ter svoji družini skrbnega soprega in očeta. Naj počiva v miru! Preostali naše srčno sožalje!

— Umrli je v Ljubljani na Opekarski cesti Franciška Frank, delavka v tobačni tovarni. Zaprtila je 7 otrok, med temi štiri nepreskrbljene. Soprog je na fronti. Ravnal je bila vedno med onimi delavkami tobačne tovarne, ki so veliko dobrega storile ranjenim in invalidnim vojakom ter drugim potrebnim. Naj bi se vračalo njenim zapuščenim otrokom! P. v. m.!

— Eksplozija na žužni železnici. Dunaj, 15. junija. (K. n.) Dne 14. t. m. ob 9.15 minut zvečer je prišlo gori v postaji Schöngemühl c. kr. priv. južne železnice nek vagon municijskega transporta. Ogenj je segel na tri nadalje vagona ter je povzročil eksplozijo vsebine. Takojšnjemu energičnemu nastopu transportnega pooveljnika se je zahaljalo, da se je preprečilo razširjenje nevarnosti in da ni bilo izgubljen nobeno človeško življenje, niti ni bil nobeden ranjen. Poškodovana proga se bo tekoma noči zopet popravila. Poizvedbe o vzrokih nezgode so v teku. Dosedaj pa se je dognalo samo, da je treba prosto ležeče ostre naboj razstreliti, da se prepreči škoda, ki bi lahko nastala vsled nadaljnjega transporta.

— Posojilo, dano posestnikom barskih zemljišč za osuševalna dela, se začne letos vračati, kakor predpisuje § 3. zakona z dne 1. avgusta 1905. dež. zak. št. 16. Tozadevni v smislu § 4. navedenega zakona od glavnega odbora za obdelovanje barja zastavljeni razdelbeni izkazi so v smislu § 3. tega zakona osem dni pri županstvu na javni vpogled razgrnjeni. Morebiti pritožbe proti vpisu v razdelbeni izkaz ali proti visokosti odmerjenih donoskov je podati deželnemu odboru v 14 dneh po preteku preči označenega osemnedevnega roka. Pritožbe vložiti je pri mestnem magistratu.

— Poštna služba v zasedenem italijanskem ozemlju. V zasedenem italijanskem ozemlju se je otvoril poštni promet za civilne stvari, to pa v naslednjih okrajih, mandamenti: Latisana, Palmanova, S. Pietro al Natone, Cividale, Udine, Codroipo, Spilimbergo, S. Daniele del Friuli, Gemona, Tarcento, Moggio, Udinese, Tolmezzo, Ampezzo, Maniago, Longarone, Pieve di Cadore, Auronzo. Prometu dopustne so dopisnice, odprta pisma, tiskovine (časopisi), vzorci brez vrednosti in vrednostna pisma. V slednjih pa morajo biti samo vrednostne listine, ali dokumenti, in morajo biti obremenjena s pečatom vojaške oblasti. Vrednostne listine se zamorejo oddajati samo z dovoljenjem c. in kr. armadnega četnega poveljstva (Heeresgruppenkommando).

— Poštni promet med Avstrijo, Livonskim in Estonskim. Razven krajev, ki so bili že naznanjeni so se ustanovili poštni uradi v krajih: Baltischport, Hapsal, Lemsal, Narva, Pernau, Weissenstein (Estonsko), Werro in Wesenberg (Estonsko). — Ti uradi posredujejo poštni promet tudi z Avstrijo.

— Omejitve v brzojavnem prometu. Uradno se poroča, da se porablja brzojav v taki meri, da se ne more zadostiti vsem zahtevam. Zato se nasvetuje, naj se opušča čestitke in izražanje sožalja po brzojavu s poročili, ki lahko dospejo še po pošti, ter drugačne neobhodno potrebne brzojavke, ker sicer bi uprava morala odrediti delno ustavitev privatnega brzojavnega prometa.

— Normalni železniški promet Gradec - Dunaj. Vseled eksplozijske katastrofe v Schöngemühl pri Gloggnitzu prekinjeni železniški promet je zopet vzpostavljen v polnem obsegu.

— Liečiteljski konj, ki je bila napovedana za 24. junij v Kranju se, kakor nam sporoča poveljstvo tamkajšnje konjske bolnice, ne bo v ršila.

— Oddajanje smeti in drugih odpadkov ob nabrežjih Ljubljane. Občinstvo se opozarja, da na Sv. Petra in na Poljanskem nasipu ob Ljubljaničinih brežinah ne oddaja smeti, pepela in raznih drugih odpadkov, ker to ovira regulacijo brežin. Tudi je nakupičevanje takih predmetov ob nabrežjih tako iz estetičnih, kakor tudi iz sanitarnih ozirov nedopustno. Prestopki te prepovedi se kaznujejo po cesarski naredbi z dne 20. aprila 1854. drž. zak. št. 96, z denarno kaznijo do 200 K ali z zaplato do 14 dni.

— Začasna opustitev davčnih referatov c. kr. okrajnih glavarstev v Črnomlju in v Litli. S privolitvijo c. kr. finančnega ravnateljstva za Kranjsko preneslo od 1. julija 1918 davčni uradni sedež in pisarno davčnega referata c. kr. okrajnega glavarstva v Črnomlju začasno v Rudolfovo, davčnega referata v Litli pa v Ljubljano. Od tega časa dalje bo oskrboval davčni referat v Rudolfovo pošte davčnega referata v Črnomlju, davčni referat za Ljubljano pa oskrboval davčni referat v Črnomlju.

rata v Litli. Na to se občinstvo opozarja s pristavkom, da naj pošilja od 1. julija 1918 dalje vse za davčni referat v Črnomlju oziroma v Litli namenjene spise, poštne pošiljke itd. neposredno davčnemu referatu c. kr. okrajnega glavarstva v Rudolfovo oziroma v Ljubljano za okolice. Vrhutega se je določil kot vložnice za poštne pošiljke, neposredne vloge in za sestavljanje zapisnikov za davčni referat v Črnomlju oziroma v Litli, davčni urad v Črnomlju oziroma v Litli, če se stranke ožrejo obrniti naravnost v Rudolfovo oziroma v Ljubljano.

— Požar v Višnji gori. Iz Višnje gore nam poročajo 15. t. m. Ob 4. uri popoldne nastal je pri trkovu F. Skrabarju v Višnji gori pod streho požar. Edino okolnost, da je strela hite krita z železno ploščevino, se ima Višnja gora zahvaliti, da ni uničena. Plamen ni mogel izbruhniti iz strehe in ostal je požar lokaliziran na podstrešje. Nevarnosti bila radi hude sapa velika. Nevarstvo je pridno gasilo. Iz St. Vida je prihitela prostovoljna požarna bramba na pomoč. — Nadalje nam še pišejo: Hud zapadni veter povzročal je še večjo nevarnost in edino železna ploščevina nastala strela, katere je tudi vse vrtočine klubovala, ubranila je razširjenje požara; plamen ni dobil duha in ob 7. uri je požar bil pogasjen. Jako mučen prizor se je nudil vsem, ko je prva mestna brigada došla na lice mesta. Stala je tikom potoka — a ni hotela d. vode, ker se nikdo ni razumel na vporabo. Opozarjamo mestno županstvo, naj vsak mesec redno pusti pregledati brigadne in naj »po bobnu« skliče vaje, vsak prebivalec naj že v naprej ve in zna, kaj mu je storiti v sili, ker ravno pri nas je grozna nevarnost radi požara. Vrli prostovoljni požarni brambi in c. kr. orožniki iz St. Vida in Grosupljeja so na telefonični poziv železniške postaje hitro prihiteli na pomoč. Hvala vsem! Škoda je vsekakor pri naših časih občutna; kako je požar nastal? Menda stara pesem: po otrocih.

— Iz Gabrije pri Celju. Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Gabrije in okolice priredi v nedeljo 7. julija veliko vrtno veselico z zelo lepim in bogatim sporedom na vrtu Sokolskega doma v Gabriah. Natančneje bomo še poročali.

— Kako se vzgajajo slovenski janičari. Prijatelj nam piše iz Maribora: Naši berlinovci so v zadnjem času izredno delavni. Louli so se najnežnejše mladine, otrok iz prvih razredov ljudskih šol. Zahteva se od njih, da se na zunaj pozna pristno narodno mišljenje s tem, da nosijo na pokrivalih daleč vidne znake frankfurtske. To se posebno opaža ob nedeljah, pri šolskih mašah in sploh ob prilikah šolskih slavnosti. Ko v nedeljo kar zaporedoma srečam več takih pristnih Germančkov, vprašam enega s pristno slovenskim obrazom, kam gre. Poba se dela vžalje, nega in kakor bi me ne razumel. Ponovim vprašanje. Teda mi drzno odgovori, da ne razume slovenski. To me je še bolj zanimalo in hočem isti polizkus napraviti pri naslednjem dečku. Kar prileti oni deček za menoj, pa me vpraša, čemu sem ga ogovoril. Draži moj, ker praviš, da ne razumeš nič slovenski, ti na tvoje vprašanje ne morem ničesar odgovoriti. »No ja, par besedi ti že razumel, če bi bilo treba.« A tako, torej vendar nisi distokrvni Nemec? »O ne, moj oče je Slovenec, pa ga ni doma, je pri vojakih, jaz pa sem pri »Grosspapa«, tam govorijo tudi samo slovenski.« »No vidiš, ti praviš, da si Nemec, nosiš nemški znak, zakaj ne boš bil Slovenec?« — »Ker tak o zate vajo v šoli in mi ti kaj meta diti! To me mali slučaj velike žalostne zgodovine o postanku naših janičarjev.

— Koncert v Mariboru. Dramatično društvo v Mariboru naznanja, da v pripravi prvi koncert v letošnji sezoni v nedeljo, dne 23. t. m., točno ob 8. uri popoldne v gostinskih prostorih Narodnega doma. Med koncertom bodo mize odstranjene in v vestibulu bodo pri sedeh po 3 K, v veliki gostinski sobi deloma drugi sedeži po 2 K, deloma stolišča po 1 K. Nastopil bodo novi 7 oseb broječi mešan zbor, naš priljubljeni kvartet in ženski solo - duet. Res umetniški značaj pa bo dal koncertu mojster na gosli g. Fr. Serajnik, ki je prevzel precejšnji del programa.

— Iz Maribora nam poroča dopisnik: Kričel slučaj, kako se proti gotovim ne ljubim osebam ruje, da bi se podkopal njih ugled, ki ga imajo v javnosti in zaupanje, kaže nov slučaj dr. Lajnišič - Čalan, ki ga je spravila v svet Carl Rabitscheva »Unter, Volksz.« Dr. Lajnišič je predsednik, oziroma vladni vodja okrajnega prehranjevalnega urada. Kot takemu sinu gre skrb v prvi vrsti seveda za okoliščine, po ogromni večini slovenske občine. Ker je »uradnik na svojem mestu« in se zna tudi energično, kadar treba, za interese svojih potegnitih, je postal našim raznobarvnim Nemcem. Gonia proti njemu se je pričela že 1916. leta. Sedaj mu očita neka trojica, seveda: anonimna, v onem listu, da je v zvezi z nekim prožnim mojstrom Čelanom iz Pragerskega, kateri se je te dni bahal, da dobi, če hoče, od dr. Lajnišiča, kolikor zahteva transportnih listov. To mu omogočuje, da je pri njem doma od speha, masti, slanine i. dr. na tisoče kilogramov. Tudi kmetije in ogrske železnice mu donajajo, on pa — prodaja v Trst in v Gorico. Dr. Lajnišič zahteva za to uslugo 10 do 20%, ki jih mora Čelan »njemu« prepustiti. Lani je dobil toliko tovornih listov, da je s trženjem repe zaslužil »samo« 26.000 K. ... Ona trojica se je v vsem hotela bliže prepričati, za kar je sklenila s Čelanom navidezno kupčijo. Predno pa se je tu kaj skuhalo, je Čelan izvedel, za kaj gre. — Vse to je tako debelo, da bi človek z rokami lahko pograbil. Da je dobival Čelan transportne liste, je lahko mogel in pri njegovi znani gobezdavosti tudi mogoče, da je govoril oslarije v gori navedenem smislu. Transportne liste je, kolikor smo doznali, dobil zlozi samo z nalogom, da poskrbi živeža za okraj. Vse družo je laž izmišljena od one trojice anonimnih ali pa od Čelana. Kar je delal Čelan v svoje dobro, je delal na lastno pest in, če je zaletel druge v svoje nečedne posle, bo tudi odgovor dal. Tako je tudi izmišljen ves šopek ostalih trditvev, ki jih navaja anonimna trojica. Čelan je premožen, man po svojih manipulacijah. Poso-

nica in imeinica firme je njegova žena, on sam menda pod oskrbo. Malokatera kupčija, ki jo on sklene, se tudi od njegove osebe pošteno zaključijo; največkrat kupi, prodaja, odplača pa 100 K, za ostalo se pravi. Če zgubi, kdo mu kaj more? In radi takega človeka naj bi se čast jemalo poštenemu uradniku!

— V štajerski nemški vasi ubit Rus. Josip Prückler, 45 let star, po poklicu čevljar v vasi Gedt pri Feldbachu, vleče včasih harmoniko v gostini. Tako je bilo tudi 18. februarja t. l. Kar naenkrat dobi poročilo, bilo je zvečer, da se nahaja v bližini njegove hiše neki Rus. Hitro pokliče svojega nečaka Rudolfa Trummerja in vzela sta Prückler lopato. Trumer na kol ter sta šla vsa divja nad Rusa. Ko sta ga dobila, sta začela mahati s kolom in lopoto po njem toliko časa, da se je onesvestil in obležal kakor mrtve. Potem sta ga pa vlekla nekam v stran. Nato sta se brezskrbno vrnila v gostino in Prückler je zagodel n navzoči so peli: An Sinn und a Gmüt hamur d' steirisch'n Leut! Prückler je obsojen na 15 mesecev, Trumer na 10 mesecev težke ječe.

— Ponesrečil se je v Zagrebu znani hrvatski kemik vseučiliški profesor dr. Julije Domac. Padel je v četrtki z dirajočega tramvaja in se je težko ranil na glavi.

— Najpriljubljenejši filmski umetnik Gunar Tolnäs nastopi jutri v torek, v četrtki in v petek v »Kino Centralu« v slijanem Nordisk izkrazu »Sled prve ljubezni«. — Ni za mladino.

— Kino Ideal. Danes zadnja prilika, da si ogledate krasni orientalski film: »Zagonetka Bangalorja«. Napetostni in zanimivi se vrši v 3 delih sveta. Indijske palače se menjavajo z japonskimi lesenimi stavbami in ameriški hoteli. Zlasti zanimiv je tretji del tega filma, ki mu je pozorišče žaričarna z filmi nemi geishami in ki ga zaključijo velikanjski požar Voshivara, Jutri, v torek 18. junija učinkovita šaloigra v 3 delih: »Kavalir — sankar« ter tridesanjski filmski izkraz: »Mož s krinko«. Kino Ideal.

— Ortopedična delavnica. G. Stanislav Ponikvar je otvoril na Sv. Petra cesti 7 delavnico za izvrševanje ortopedičnih aparatov. Priporočamo ga slav. občinstvu. Več današnji inšerat.

— Zlato brošje je izgubila neka gospa včeraj popoldne od Franca Jožefa ceste do Prešernove ulice in nazaj. Odda naj se proti nagradi na Franca Jožefa cesti št. 16.

— Prodajalci moke se vabijo, da se zglase zanesljivo v torek 18. t. m. ob 9. uri v mestno posvetovalnico radi nakazila blaga.

— Petrolej za zavode, urade in oblasti. Zavodi, uradi in oblasti, ki so dosedaj dobivali petrolej na mestnem magistratu na prejemnice, se vabijo, da se takoj zglase v mestni posvetovalnici, ker se bo sicer nadaljno nakazovanje petroleja do 31. avgusta ustavilo.

— Petrolej za obrt itd. Obrtniki in druga podjetja, ki imajo do 31. avgusta še pravico do petroleja, se pozivljajo, da takoj pridejo v mestno posvetovalnico po vprašalne pole za petrolej, ker je treba pravilno izpolnjen in potrjen vprašalni polo predložiti v mestni posvetovalnici najkasneje do 25. junija 1918. Na poznejše vložene vprašalne pole se bo oziralo le v toliko, če bi preostalo še kaj petroleja v zalogi. Na nepravilno ali nepopolno izpolnjene vprašalne pole se sploh ne bodo oziralo. Kdo mora prosilec za petrolej potrditi vprašalni polo in kdo je sploh upravičen še do petroleja do 31. avgusta, je razvidno iz razglaš, ki je objavljen v tujekajšnjih listih dne 15. junija 1918. Pri pomni se, da petrolej za junij še ni došel. — Zasebne stranke nimajo do 31. avgusta sploh nikake pravice več do petroleja. Izvzete so le one stranke, ki so navedene v razglaš.

— Znižanje krušne racije. Z Dunaja nam javljajo: V najbližnjih dneh izide, kakor se zatrjuje, nova naredba, ki bo znižala dosedaj dnevno množino kruha za 50 odstotkov. V okolici Dunaja že 8 dni ne delijo moke ne kruha. Pri vladni izjavljajo, da so zaloge sedaj povsem izčrpane, da pa je skoro računati s prvimi zalogami letošnje letine in da se bodo prehranjevalne razmere kmalu izboljšale.

— Ruski čas. Odrredba ruske vlade do- loča, da se morajo v Moskvi in Veliki Rusiji postaviti ure za dve uri naprej.

— Grof Czernin prihaja ponoči na svoje posestvo. Praski listi naznanjajo, da je prišel bivši zunanji minister grof Czernin incognito ponoči na svoje posestvo v Vinohradu na Češkem.

— Uničeni kulturni zavodi v Rusiji. »Novaja Zizn« poroča, da je bilo v vojnem času, zlasti ob revoluciji, uničenih 17 muzejev, 36 galerij slik, 146 javnih in 378 privatnih knjižnic, 13 gledališč in 860 čitalnic.

— Demonstracije železniških strojnih kurjačev na Dunaju. Pred nekaj dnevi se je zbralo pred poslopjem železniškega ministrstva na Dunaju nad 1000 lokomotivnih strojnikov in strojnih kurjačev z raznih železnice. Poslali so deputacijo k železniškemu ministru ter zahtevali, da se takoj izboljša prehrana, sicer da bodo storili druge kora-

Prosveta.

— Osemdesetletnico slavi 23. t. m. slavni slavist prof. Vatroslav Jagić na Dunaju.

— »Matica Hrvatska« je zvišala honorarje: 1. za izvirne beletr. spise v verzih pola 140 K; 2. beletr. proza 120 K; 3. za izvirne znanstvene spise 120 K; 4. za prevode v stihih 100 K; 5. za beletr. in poučne prevode 80 K. Na noben način pa ne sme honorar za izvirno delo biti manjši od 1000 K, če delo ni pod 6 polami (izvzemši dramo in epos, ki sta lahko tudi manjši). — V Varaždinu je bilo lansko zimo 50 ljudskih predavanih; ostalo je 3000 K dobička za kulturne svrhe.

— Zagrebška opera v Trstu. Pucini jeva »Tosca« v petek je bila sijajna. Gledališče razprodano, aplavz ogromen, zlasti je veljal tenoristu Rijavcu, o katerem je bila le ena sodba, da je Cavaradosi doslej najboljša Rijavčeva vloga. Ljubavni sprev v tretjem dejanju je pel s takim občutkom in s tako glasovno razpoloženo, da je naraslo priznanje do viška. Vloga »Tosce« je izvršila gospodična Ogródzka umetniško popolno. Vuškoviću se je poznala neka nerazpoloženo, dasi je bil sicer povsem dober. V soboto se je »Tosca« ponovila. V nedeljo se je igrala Zaičeva opera »Nikola Šubić Zrinski«.

— »Zenski Svijet«, št. 5. in 6. (Izdaje in urejuje Zofka Kveder - Dementrovič, Zagreb, Pantovčak, 1/b. Na leto 20 K). Iskreno moramo reči: Vredno je, da vzameš ta list v roko. Bodisi ženska ali moški, vsakega bo zainteresirala bogata njegova vsebina. Globlja je nego je običajno v sličnih revijah. Članki so po veliki večini aktualni, t. j. se tičejo težkih današnjih razmer. Urednica sama poudarja v uvodniku »Narod sebi« krasno delo, ki ga je storila banovina s tem, da je sprejela dole 15.000 otrok iz teže prizadetih jugoslovanskih krajev (zlasti iz Primorja) a kaže obenem na namero Madžarov, da pošljejo v isto Primorje 20.000 svojih otrok z živili vred za njih. V apostolskem tonu govori o isti stvari Splizanin Vukić: »Jezus napram dečic. Bodo, ki prinaša tatvino, nam prikazuje Ks. Meško v beletristični črtici »V izkušnjavi«. V kako življenje so zabredle ženske, ko so se odzvale vojaškemu oglasu: »30.000 žensk se sprejme v vojaških pisarnih«, nam opisuje po lastni izkušnji neka Hrvatica, ki je služila v okupirani Srbiji. Prav bistra slika današnjega časa se razgrinja pred nami, ko čitamo v Listku izvadke iz dopisov, ki prihajajo urednici (tudi s slov. strani). Naravno, da se »Zenski Svijet« spominja tudi Prage. Vso toplino čustev, ki smo jih imeli vsi posestniki praških slavnosti, začutiš iznova, ko čitaš lepo poročilo o njih: »S puta u zlatni Prag« (M. S.). Urednica sama je češkemu divladu posvetila zgodovinski članek. Dobro je povedala Dalmatinska Nevenka de Grisogono onim damam, ki smatrajo rodoljubje za šport vseučiliških dijakov in mislijo, da bi njim ta šport vzel ali kvaril dražest in nobleso »dame« ali »devojke«. Da končamo: po širini obzora in realističnosti razpravljanja nadkriljuje list daleko vse, kar smo tem polju dosle imeli. Vidi se, kaj Jugoslovani zmoremo, če svoje kulturne sile zbiramo in zberemo iz vseh jugoslovanskih dežel, in to izvršuje »Zenski Svijet«, ki reprezentira Hrvate, Srbe in Slovence. Naj bi ne bilo izobražene slovenske žene, ki bi ne bila naročnica »Zenskega Svijeta«.

Razne stvari.

• Ruski čas. Odrredba ruske vlade do- loča, da se morajo v Moskvi in Veliki Rusiji postaviti ure za dve uri naprej.

• Grof Czernin prihaja ponoči na svoje posestvo. Praski listi naznanjajo, da je prišel bivši zunanji minister grof Czernin incognito ponoči na svoje posestvo v Vinohradu na Češkem.

• Uničeni kulturni zavodi v Rusiji. »Novaja Zizn« poroča, da je bilo v vojnem času, zlasti ob revoluciji, uničenih 17 muzejev, 36 galerij slik, 146 javnih in 378 privatnih knjižnic, 13 gledališč in 860 čitalnic.

• Demonstracije železniških strojnih kurjačev na Dunaju. Pred nekaj dnevi se je zbralo pred poslopjem železniškega ministrstva na Dunaju nad 1000 lokomotivnih strojnikov in strojnih kurjačev z raznih železnice. Poslali so deputacijo k železniškemu ministru ter zahtevali, da se takoj izboljša prehrana, sicer da bodo storili druge kora-

ke. Minister je obljubil, da bo še tekom tega tedna storil vse potrebno. Po demonstraciji so imeli strojni zborovanje, na katerem so sklepali o nadaljnjih korakih.

• Pravica do begunske podpore. Upravni sodni dvor je dne 8. t. m. principi- jelno razsodil o vprašanju, ali je pri pravi- ci do državne begunske podpore odločil- no premoženje ali dohodek begunca. Neke- ga begunca iz Horodenke so namreč bili prišli na Dunaju, ko je hotel tja odpoto- vati s par kilogrami masla. Ko so ga preiska- li, so našli pri njem tudi 10.500 K gotovine. Bil je obtožen radi navijanja cen, pa opro- ščen, ali okrajno glavarstvo je odreklo nje- mu in njegovi družini begunsko podporo, češ, da je pri njem najdeni denar njegova lastnina in mu daje vzdrževalno zmoglost. Vsa stvar je prišla končno pred upravno sodnijo, ki je razsodila, da po § 6. begun- skega zakona prihaja za priznanje begun- ske podpore v poštev dohodek beguncev in ne premoženje, in sicer more pravico do begunske podpore omejiti samo tak stran- ski dohodek, katerega se more smatrati za stalni dohodek.

Darila.

• Za oslepele vojake. Obitelj Verbaža namestno venca na grob Janjaka Vaga- ja, c. kr. poštnega nadkontrolorja v Ljubljani 30 K.

• Mesto venca na krsto g. Alb. Kette je darovala gospa Urška Souvan iz Ljubljane 20 K za blejske reveže.

• Za slovensko šolo v Mariboru ob priliki Jugoslovanskega tabora se je nabralo v Metliki, oziroma lepi Hrvatski na Brodu 749 K. Živeli!

• Za »Družbo sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani je nabrala g. Lojzka Celestinova v Črnomlju 50 K v veseli družbi »pri Bre- zah«. — V isti namen je nabrala g. Julij Vintarjeva iz Straže pri Rudolfovo lepo svoto 104 K. — Gdš. J. Zupančičeva, učit. v Šmarjah pri Jelšah je nabrala ob priliki majniškega izleta Šmarčanov, Ponkavlja- nov in St. Jurčanov 22 K. — Begunsko bral- no in pevsko društvo v Kammerhofu na N. Avstrijskem je nakazalo naši šolski družbi 100 K. — Gosp. F. Zorc ml. je nabral v Kamniški Bistrici za C. M. D. 27 K. Bog živi vrle Slovence!

• Upravništvo našega lista so poslali: Za »gosporelko Marijo Pavlič« v Lohi 63 pri Menzhu Franc Berlec iz Kandije pri Novem mestu 1 K 10 v.

• Za »Ciril - Metodovo družbo« Loiz in Lojzka Domicelj iz Zgorja pri St. Petru na Krasi 30 K, mesto cvetja na krsti ge. Mar- jiti Čeknik iz Knežaka in ge. Lojzke dr. Brnčičeve, Marija Oset iz Tolstega vrha 15 K, nabrala ob obletnici deklaracije na predlog g. Seničarja v gostilni »Tolstovrške slatine«, Jos. Sotler, poročnik iz boljša 220 K, nabrano med češkimi in jugoslovans- kimi častniki poučnega tečaja v vojnem naskakovanju 11. armade, moštvo I. stotn. stroj. pušk c. kr. črnovoj. pp. št. 27 iz bol- ša 84 K, zbrali Jugoslovani in Čehi in Jos. Zarnik, posestnik iz Krtnice 35 K, zbral od štirih prijateljev, ki so se po štirih vojnih letih zopet sešli v lopti Janeza Capudra. Skupaj 384 kron.

• Za »Slovensko Matice« Marija Oset iz Tolstega vrha 10 K, nabrala ob obletnici deklaracije na predlog g. Seničarja v gostilni »Tolstovrške slatine« in moštvo I. stotnije stroj. pušk c. kr. črnovoj. pp. št. 27 iz bol- ša 84 K, zbrali Jugoslovani in Čehi. Sku- pal 94 kron.

• Za »goriške begunce« Marija Oset iz Tolstega vrha 14 K, nabrala ob obletnici deklaracije na predlog g. Seničarja v go- stilni »Tolstovrške slatine«.

• Za »oslepele slovenske vojake« Kati- na Guštnova iz Metlike 132 K 10 v, nabral g. Finžgar na belokranjskem taboru.

• Za »politične preganjance« rodilna Jos. Lavrenčič iz Postolne mesto venca na krsto ge. Brnčič - Kraigherove 30 K in družba Jugoslovani 5 K 20 v. Skupaj 35 K 20 v.

• Za »narodno gledališče« Gustav Do- linšek, stotnik - avditor iz Krakova 301 K 20 v, nabral v slovenski družbi v Krakovu v Galiciji (največ sta darovala gg. Moskal in Bubela).

• Za »slovensko šolo v Mariboru« Jože Znidaršič, fin. kom. iz Sarajeva 600 kron, zbirka sarajevskih Slovencev.

• Za »družbo podporno društvo Domo- vina« Anton Strekelj 20 kron v spomin umr- le ge. Marije Turk.

• Za »oslepele slovenske vojake v Odi- lenhelmu v Gradcu« družba Jugoslovani 18 kron.

• Srčna hvala!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 10. junija: Antonija Škerl, žena trgovskega sodravnika, 27 let, Opekarska cesta 43. — Marija Rupnik, čevljarjeva vdova, 71 let, Japljeva ulica 2. — Apoloni- ja Večaj, žena umir. strojevodje, 70 let, Veliki stradon 9.

Dne 11. junija: Marjan Strnad, sin za- sebn. uradnika, 10 mesecev, Kolodvorska ulica 22. — Sestra Elizabeta Schneider, usmiljenka, 66 let, Radeckega cesta 9. — Stanislava Kržišnik, tesarjeva hči, 2 mese- ca, Strelška ulica 15. — Olga Rebec, hči železn. revidenta, 11 mesecev, Marije Te- rezije cesta 13.

Dne 12. junija: Avgust Plöming, kro- jač, 61 let, Radeckega cesta 9. — Avguštin Stare, pekovski pomočnik, 47 let, Sv. Petra cesta 78. — Marija Turk, posestnica, 62 let, Sv. Petra cesta 76. — Andrej Merlak, hiralec, 69 let, Radeckega cesta 9. — An- ton Bohnar, novorojenec, 5 minut, Gledal- ška ulica 2.

Dne 14. junija: Andrej Pavliš, občin- ski tainik, 75 let, Radeckega cesta 9. — Leopold Červ, bivši postrežek, 77 let, Jap- ljeva ulica 2.

V deželni bolnišnici: Dne 7. junija: Anton Rojc, delavec, 73 let.

Dne 8. junija: Anton Kocjančič, orožn. stražmojster v p., 68 let. — Franja Bedenik, služkinja, 25 let.

Dne 10. junija: Marija Altmann, bivša babica, 65 let. — Marija Pokorn, postrež- nica, 57 let. — Janez Škerjan, dlnar, 51 let. — Fran Zalar, deželni nadoficial v p. — Fran Cerar, klnec, 25 let.

Dne 11. junija: Leopold Jamnik, že- lezn. snrovdnik, 52 let. — Katarina Lebar, dekla, 20 let.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

CILJ JE BLIZO

na katerem dobi človeštvo zopet srečo in miru.
Za poslednje napore podpisujte

8. VOJNO POSOJILLO

Brez posebnega obvestila.

Poirti v neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prebriskost, da je po sklepu Vsega-mogočnega nad nami naš predobri, iskrenoljubljeni soprog oziroma oče, stari oče, brat, svak in stric, gospod

Janez Vagaia

c. kr. pošni nadkontrolor v pokoju,

včeraj zjutraj ob pol 9. uri, povsem vdan v božjo voljo, pre-viden s tolažili sv. vere, po kratki mučni bolezni, v starosti 74. let, zapustil sedanjemu prežetni svet.

Pogreb nenadomestljivega ranjkega se vrši jutri v torek dne 18. junija t. l. popoldne ob 4. uri iz hiše žalosti na Res-levi cesti št. 3 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v raznih cerkvah. Bodi mu ohranjen blag spomin! 2989

V Ljubljani, dne 17. junija 1918.
Antonia Vagaia roj. Verbaš, soproga. — Janez, Anton, Frano, Elizabeta in Marija, otroci. — Frano Vagaia, župnik, brat. — Vsi ostali sorodniki.

Naznanjamo žalostno vest, da je naš nad vse ljubljani sin, oziroma brat, svak in stric, gospod

Edvard Zolli

nadporočnik pp. št. 27 in imitelj več vojni odlikovanj

dne 11. t. m. v neki poljski bolnici na tirolski fronti vsled ran, zadobljenih po sovražni letalski bombi, mirno izdihnil svojo blago, zlato dušo.

Zemlja tuja, bodi mu lahka!

Spodnja Šiška - Ljubljana.

Žalujoči ostali.

Brez posebnega obvestila.

Mesni pogrebni zavod v Ljubljani.

Franc Adamič naznanja v svojem in v imenu svojega sina Riharda vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je njuna predraga soproga, oziroma predobra mati, gospa

Polly Adamič roj. Horvath pl. Göment

danes ob petih popoldne, po dolgem trpljenju, previdna s svetimi zakramenti za umirajoče, v 72. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspala.

Zemski ostanke predrage pokojnice se prepeljejo v torek, dne 18. t. m. ob pol 6. uri popoldne iz hiše žalosti, Elizabetna c. 8, k Sv. Križu k večnemu počitku. Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

V Ljubljani, dne 16. junija 1918.

Zahvala.

Vsem, ki so v bolezni, o smrti pri pogrebu in osmrtnici našega preblagega in nepozabnega soproga oz. očeta

Dr. Frančiška Pavletiča

odvetnika itd.

izkazali z besedo in dejanjem sočutje, se najiskrenejše zahvaljujemo. Posebno pa velja naša hvaležnost knezu in nadškofu goriskemu, ki se je osebno udeležil dogreba, kakor tudi gg. od namestništva, od okrajnega glavarstva goriskega, gg. od državnega pravdnštva, sodnije in drugih uradov, poveljstvu rezervne bolnice, ravnateljstvu in primariju bolnice usmiljenih bratov, i. t. d., zlasti pa prečistiti dnhovščini svetni in regularni.

V LJUBLJANI, dne 17. junija 1918.

Globoko žalujoči ostali.

Zahvala.

Vsem, ki so spremili k zadnjemu počitku našo pre- ljubo, dobro mater, gospo

Rožo Novak roj. Engelmann

c. kr. poštarico in posestnico

ki so poklonili krasne cvetlice in vence, kakor tudi prost. gasilnemu društvu iz Vidma in domačim učencem meščan- ske šole, se najiskrenejše zahvaljujemo.

Videm, 14. junija 1918.

2983

Žalujoči otroci.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja med dolgo boleznijo in ob smrti naše nepozabne matere oz. stare matere, gospe

HELENE HAFNER

kakor tudi za časteče spremstvo na poslednjem potu izrekamo vsem najprisrčnejšo zahvalo.

2967

V Škofji Loki, 15. junija 1918.

Žalujoči ostali.

Gostilna se vzame v najem

v Ljubljani ali na deželi ob glavni ce- sti. Vzame se tudi na račun. Cenjene ponudbe pod: „Gostilna 2980“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

Prodati je PAR KONJ

trajavev (pramov) za težko vožnjo, 4 in 5 let stara, visoka 15 1/2 pesti; ogledati jih je v hotelu Ermar, Logatec. 2965

Za učenke 8. razreda se išče stanovanje s hrano

pri boljši rodbini. — Naslov pove upr. „Slovenskega Naroda“. 2934

Slanine (špeha)

sveže in suhe se dobi nekaj kilogr. Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“. 2971

Notar Baš v Celju

išče 2938

STENOGRAFA in STROJEPISKA

— oziroma žensko moč. —

KONTORIST

z daljšo prakso, vojašine prost, več slov., nem., hrv. ter italijanske kores- pondence, knjigovodstva, stenografije (slov. in nem.) ter strojepisja, želi primernega mesta za takoj ali pozneje. Cenj. ponudbe na upravništvo Sloven. Naroda pod „Kontorist 250/2970“.

Prodajalko

iščem za svoj oddelček drobnega blaga in trafiko. Imeti mora letna izpričevala, položiti majhno kavčico. Hrana in sta- novanje v hiši. Stalno mesto. Ponudbe na Julius Mahring, Post Zettling, Thalerhof nächst Graz. 2985

Krepak HLAPEC

se sprejme

v Narodni Tiskarni v Ljubljani.

Ljubiša Dimitrijevič,
pravnik

Franica Golob

vjenčani

Bos. Šamac

Šmartno pri Gorici

2990

Proda se lep in nov

fotografični aparat z vso opremo. Šelenburgova ulica št. 5/L. 2968

DEKLICA

stara 14 let, dovršila 7 razredov, želi mesta učenke v trgovini v mestu ali na deželi. — Naslov pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. 2966

Stenografijo ozir. strojepisko

sprejem v svojo pisarno. Oglasiti se je osebno pri dr. FRANU NOVAKU, odvetniku v Ljubljani. 2946

Deklica,

ki zna kuhati in opravljati vse hišne posle se sprejme ob dobri plači. — Pismene ponudbe na S. N. Fijan, tr- govec, Zagreb. 5001

Kupi se

hiša s sadnim vrtom

nekaj njivami in travniki na Kranjskem ali Sp. Stajerskem. Cena 20.000.— K do 30.000.— K. Posredovalci dobe na- grado. Ponudbe na uprav. „Slov. Na- roda“ pod: „Posestvo 1918 2994“.

DAMSKA

MESEČNA PREVEZA

zdravniško priporočena Varuje pred otišča- njem, dobro vsesava, pije, komodna in prak- tična, varčuje perilo, se dobro pere ter ostane vedno mehka. Komplet, na garnitura K 12.— 13.—, na leta trpežna K 24.— 30, najfiniša pa K 36.— in K 42.— Porto 95 vinarjev. V varstvo žensk izmivalni aparat 40.—, 45.— K. Po- šiljatev diskretna. — Higijen. blaga trgovina Sl. Potoky Dušaj, VI. Silegengasse 15. 1199

Prodalo se trile konj in 2 prašiča.

Poljanska cesta 55. 2951

Išče se šivilja

na dom za takoj. Kdo, pove uprav. „Slovenskega Naroda“. 2987

PRODAJALKA

manufakturne stroke se išče za takojšnji nastop. Ponudbe v nemškem jeziku na: Alojzij & Karl KRAUSE, Beljak (Villach). 2978

V trgovsko hišo v Ljubljani

se sprejme

hišna,

ki se razume na urejawa nje perila, ki zna šivati in ima ljubezen do otrok. Naslov pove upr. „Slov. Nar.“ — 2982

Prod se 14 kar. 1 3/4 dolga

zlata verižica.

Ista je na ogled pri g. Deržaju, Ma- rije Terenzije cesta št. 6. — Tam se poizve tudi cena. 2988

Mirna stranka brez otrok išče za

avgust ali november lepo

stanovanje

obstoječe iz 4—5 sob in vseh pritliklin. Ponudbe pod „M. R. 372/2384“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“.

100 kron nagrade

dobi, kdor preskrbi meščanski stranki treh oseb stanovanje: 1 sobo in kuh- injo za takoj ali 1. novembra. — Ponudbe na upravo „Sloven. Naroda“ pod „100 kron nagrade 2933“.

Išče se

PRODAJALKA

mešane stroke. Plača po dogovoru. Ponudbe na Kristijan Starki, trgo- vina v Sevnici ob Savi. 2948

Sprejemem hlapca

za navadna dela. 2993

Ivan Bonač.

Stavb. inženir

želi vstopiti v službo. Vojašine prost; več jezikov. Ponudbe pod inž. A. O. Središče, Stajersko. 3000

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju Iv. Bonač v Ljubljani. Cena slike 5 kron.

Kot vzgojiteljica se sprejme

gospodična, prednost imajo vrtnarice k dve- ma dečkoma v starosti 3 in 4 leta. Hrana in stano- vanje v hiši, plača po dogovoru. — Ponudbe na naslov Antonija Čuček, veletrgovina z vinom, Ptuj, Stajersko.

Vzemem na račun

GOSTILNO,

dobro idočo, v prometnem kraju. Na- slov se izve v upr. „Slov. Nar.“ 2999

Naznanjam

cenj. naročnikom, da vsled bo- lezni v družini ne morem zaupa- nih mi naročil hitro izvršiti, in tudi do preklica ne sprejeti drugih. 2998

FRANC SAJOVIC,

črevlj. mojster,

Ljubljana, Hotel pri Maliču.

SOLALI

najboljši cigaretni papirji

trgovina z cigaretnim papirjem, družba z omejeno zavzeto Štefana Čučeka.

Kupite le domač izdelek! to je

Emona

PRIZNANO NABOLJŠI

pralni prašek

Dobiva se vseh prodajalnah!

Hočete se li svojega revmatizma docela oprostiti?

Tisoči že ozdravljeni. Bolečine v udih in sklepih, zatekli udi, pohabljeni noge in roke, trganje in bodenje v različnih delih telesa, celo oslabelost oči so često vzrok revmatičnih in protinskih bolečin.

Nudim Vam naravno sredstvo za ozdravljenje.

Nobena univerzalna medicina, temveč zdravilo, ki je daje dobra mati narava bolnemu človeštvu.

Vsakemu brezplačno polzkušnjo!

2997

Pišite mi takoj in pošljam Vam zdravilo s poučnim navodilom. Postanete moj hvaležen privrženec.

Ekspedicija: Opera- Apotheke, Sudim- pešta VI., oddelek 244.

Podpisujte

Katero premijo plačam _____ letno za vojnoposojilno zavarovanje

K _____ na _____ letno dobo ali z enkratno premijo?

Rojen(a) sem dne _____

Ime: _____

Poklic: _____

Naslov: _____

(Izrežite in pošljite na spodajstojeci naslov!)

Brezplačna in neobvezna pojasnila o vseh vrstah zavarovanja daje ustmeno, na želju tudi samo pismeno 2974

Dunajska zavarovalnica na življenje in rente.

Generalno zastopstvo v Gradcu, Radetzkystr. 10, II. nadst.

vojnoposojilna zavarovanja!

DOGE ZA SODE

in dna iz smrekovega lesa, dobro suhe, se kupijo

za okoli 3 hl goste sode. Ponudbe v nemš. jeziku na

Gebrüder Reisch Kufstein.

VIII. AVSTRIJSKO VOJNO POSOJILO

sprejema po originalnih pogojih ter daje tozadevna pojasnila
podružnica c. kr. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani.

2683

Učenec
za sedlarsko obrt se sprejme takoj.
Oskrba v hiši. — **FRANC MAJČEN**,
Postojna. 2949

Iščem službo
občinskega tajnika
v večji občini. Izvežban v vseh posebnih vojaških poslih. — Ponudbe na upravo pod „Občinski tajnik 2936“.

KORRESPONDENTINJA
slovenskega in nemškega jezika, samostojna, z večletno prakso, dobi stalno mesto v Ljubljani. — Sprejme se tudi izurjena blaginjska. Naslov pove upravištvo „Sloven. Naroda“. — 2951

Iščem pošteno
begunsko rodbino
(3 delavne moči) za manjše posestvo na Gorenjskem. Kje, pove upravištvo „Slovenskega Naroda“. — 2875

Kupi se manjša
trgovska hiša,
na dobrem prostoru, z nekaj poslovanjem. Ponudbe z natančnimi podatki na naslov: **FILIP IZAKER**, št. 117 pod Turjakom, pošta Mislina. — 2915

Prazne vreče
vsake vrste in suhe gobe kupuje vedno in v vsaki množini ter plačuje po najvišjih dnevnih cenah trgovska firma **J. Kušan**, Kranj, Gor. Istotam se sprejme trgovski učenec.

Najnovejše umetniške
razglednice
in plemeniti papir v 10/10 mapah dobavlja najceneje založba 2730
Miroslav Eisenmenger, Dunaj V.
Schubrunnerstrasse 48. Cenovniki zastojni.

Hiša
enonadstropna, s trgovskimi prostori in prodajalniško opravo, zgrajena pred nekaj leti, v jako dobrem stanju, se prodaja v Višnji gori. Poleg hiše vrt za zelenjavo, z obširnimi sadovnjakom in lastnim vodovodom ter druga poslopja za rezo živino. — Plačilni pogoji zelo ugodni. — Pojasnila daje tvrdka: **A. Kušan**, Ljubljana, Karlovska cesta št. 15.

GARJE
srbečico, hraste, lišaje uniči pri človeku in živini mazilo zopar srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 4 K. Po pošti 5 K poštne prosto. Prodaja in razpošilja **lekarna Trnkoczy** v Ljubljani, zraven rotovža. 1718

Sprejme se takoj pod
ugodnimi pogoji
skladiščnik
mešane stroke. Ravnotam se sprejme tudi dobro izurjena
KONTORISTINJA
proti primerni plači. — Ponudbe na upravištvo „Slovenskega Naroda“ pod „Veteltrgovina 2979“.

KUPIM GOZDNATO POSESTVO
najraje blizu železnice do četrta milijona vrednosti, tudi priženim se na tako posestvo. V tem slučaju želi znanstva mlad, inteligentnega posestnika prikupljive zunajnosti z 20–30 letno gospodnično ali mlado vdovo enakih lastnosti. Dama iz ugledne rodbine, neomadeževane preteklosti in mirne naravi z veseljem do gospodinjstva naj izvoli staviti ponudbo pod šifro: „Trgovina-Industrija“ na upravištvo „Slovenskega Naroda“. — Tajnost častna zadeva. — 2 08

Večje tovarniško poslopije,
5 minut oddaljeno od železniške postaje, je pod ugodnimi pogoji na prodaj. — Natančneje se poizve pri **Jos. Adamiću**, vrvaru, Domžale pri Ljubljani. 2935

Za izdelovanje ortopedičnih aparatov,
protez, bandaž 1. t. d. se priporoča
Stanislav Ponikvar
Ljubljana, Sv. Petra cest. 7.
Istotako se prevzema vse v to stroko spadajoča popravila po zmernih cenah

Razglas
o uravnavi porabe petroleja za čas do 31. avgusta 1918 v Ljubljani. mestnem okrožju.

Izvršujoč ukaz c. kr. deželne predsednika za Kranjsko z dne 12. aprila 1918, dež. zak. št. 13, odreja mestni magistrat v smislu § 13 cit. sledeče:

A. I. Petrolej za razsvetljavo pri mesečni potrebščini pod 20 litrov je zahtevati pri magistratnem petrolejskem oddelku v mestni posvetovalnici magistrata v Ljubljani.

Upravičenci do petroleja so izključno le v § 1 cit. navedeni zavodi ter osebe in sicer:

- 1.) industrijska in obrtna podjetja, ki delajo za potrebo vojakov,
- 2.) industrijska in obrtna podjetja, ki iz obratno tehničnih vzrokov ne morejo dela prekiniti in ki so vsled tega navezana na ponočno delo;
- 3.) rudarska in topilniška podjetja;
- 4.) javni uradi in zavodi;
- 5.) kmetijski obrati in sicer le za neobhodno potrebo razsvetljavanja hlevov, shramb za mleko in sir i dr.;
- 6.) rokodelci in delavci, ki delajo na domu, in ki potrebujejo petrolejsko razsvetljavo v svojih obrtvališčih, da si zaslužijo svoj živež;
- 7.) delavci in uslužbenci rudarskih, topilniških in municijskih obratov ter javnemu prometu službe železnic, ki dokazano ponoči nastopajo ali dokončujejo službo;
- 8.) bolnišnice, hiralnice, tabori za ujetnike in internirance, barake za delavce.

Za drugo uporabo se petrolej nikakor ne bode nakazoval, osobito ne za razsvetljavo stanovanj in stopnic, izvemši sile n. pr. v slučaju bolezni itd.

B. Prosilec za petrolej mora v to svrhu izpolniti posebno vprašalno polo, katero je dobiti brezplačno v mestni posvetovalnici na magistratu, ter v kateri je najtočnejše odgovoriti na vsa ondi stavljenja vprašanja.

III. Pravilnost navedb v vprašalni poli mora potrditi in sicer:

- 1.) za industrijska in obrtna podjetja, ki delajo za potrebo vojakov,
- 2.) za industrijska in obrtna podjetja, ki iz obratno tehničnih vzrokov ne morejo dela prekiniti in ki so vsled tega navezana na ponočno delo, c. kr. obrtno nadzorništvo v Ljubljani;
- 3.) za javne urade in zavode, predstojnik urada ali zavoda;
- 4.) za kmetijske obrate, mestni gospodarski urad v Ljubljani;
- 5.) za rokodelce in delavce, ki delajo na domu in ki potrebujejo petrolejsko razsvetljavo v svojih obrtvališčih da si zaslužijo svoj živež, za druga prosilca ali tistega delodajalca, za katerega dela prosilec;
- 6.) za vse druge prosilce, tisto mesto, ki se bode sporočilo prosilcu ustmeno v mestni posvetovalnici pri oddaji vprašalne pole;
- 7.) Razventega je v vsakem slučaju doprinesiti tudi potrdilo mestne plinarne in elektrarne, da se v prostorih, v katerih se rabi petrolej, ne nabaja ne plinova in ne električna luč.

IV. O istinitosti navedb v vprašalni poli vršile se bodo pred nakazilom petroleja posebne uradne poizvedbe, od kojih vspeha bode odvisno nakazilo.

B. Prosilce za petrolej v druge svrhe kakor za razsvetljavo, ali za razsvetljavo pri mesečni potrebščini nad 20 litrov, morajo biti sestavljene natančno po določilih § 2 cit. ukaza ter jih je vlagati pri petrolejski centrali na Dunaju, Wipplingerstrasse 29. Te prošnje se morajo preje predložiti v potrditev magistratnemu petrolejskemu oddelku v mestni posvetovalnici. Potrdila se izdajajo le proti predhodnim poizvedbam glede potrebščine in istinitosti navedb.

Tudi ti prosilci morajo izpolniti gori omenjeno vprašalno polo za petrolej ter jo vložiti v mestni posvetovalnici zajedno z zgoraj omenjeno vlogo na petrolejsko centralo.

C. 1.) Ta odredba stopa takoj v veljavo.

2.) Napačne napovedbe v vprašalnih polih in prošnjah ter sploh prestopki spočetka citiranega ukaza se bodo najstrožje kazensko zasledovali.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 1. junija 1918. 2933

Srbečico, hraste, lišaje
odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir. postav. varovano „SEBAPFORM“-mazilo. Popolnoma brez duha in ne maže. Poskusni lonček K 3— veliki K 5—, porcija za rodbino K 12—.
— **Dr. E. Flesch's Kronen-Apotheke** (Győr), Raab Ogrsko. —
Zaloga za Ljubljano in okolico: **Lekarna „pri zlatem jelenju“**, Ljubljana, Marijin trg. 880
Pozor na varstveno znamko „SEBAPFORM“

Nabirajte zelišča!
Sveža in posušena zelišča kupuje po najboljših cenah v vseh množinah 2975
Gudrun-Mörath-Fabrik Th. Mörath,
Gradec, Prankergasse 24.
Rabite domače zaklade! Zahtevajte seznam zelišč.

Za živinorejstvo in poljedelstvo
neke lesne industrije v Bosni

se išče ekonom, tudi invalid, ki je dovršil poljedelsko šolo in ima daljšo prakso pri živinoreji in poljedelstvu. — Vstop takoj. — **Pogoji:** znanje enega jugoslovanskih jezikov, treznost, nepogojna zaupnost, energija. — Prednost imajo oženjeni, katerih žena bi tudi pomagala pri gospodarstvu in dobi žena tudi mesečno doklado. Ponudbe z navedbo plače na **Industrijsko in trgovsko deln. dr. „BOSNA“**, Begovhan v Bosni, pošta Žepče. 2977

Vučkovičeva !POZOR! Vučkovičeva
„Kubakava“ nadomestilo
„MILKA“
„MILKA-SOPULIN“ snežno beli lug
„MILKA“ Kristal vanilin-sladkor
„MILKA“ prašek za peko.
Dišave, poper, paprika, cimet, čisti gar., piment, klinčki, janoš, kocke za juho in golaž, ruski čaj, milo za brisanje, toaletno milo, keksi in vsa druga kolonialna roba dobi se odino po najnižjih dnevnih cenah pri solidni in znani tvrdki
GIORGJE VUCKOVIC
Prva zagrebška importna in eksportna agenturno komisijonalna trgovina in tovarna „MILKA“ proizvodov s skladiščem na debelo
ZAGREB, Nikoličeva 9.
Zahtevajte cenike! 1161 Doktor je zaloga!

NE ZAMETUJTE DENARJA!
Ne kvarite oblek z raznimi vojnimi barvami!

Nudim Vam edino zjamčeno dobro, trpežno in blagu neškodljivo **barvo za obleke „Internacional“** iz najstarejše in največje tovarne za barve.

Na stotine priznanih pisem vsakemu na razpolago. Razpošiljam samo I. vrste v sledečih barvah: črna, modra, temnozelen, rdeča, temnordeča, vijoličasta, siva, rjava in rumena. Da se napravi temnozelen, se zmeša polovico črne, polovico modre.

Na zahtevo slovensko navodilo.

100 zavojev		K 50.—
500 zavojev		po K 45.— za 100 zav.
1000 zavojev		po K 40.— za 100 zav.

Poštnine prosto pošilja 2984

Rudolf Cotič, Vrhnika.

Za vsakega trgovca velik zaslužek!

Glicerino olje
vsaka tudi najmanjša množina se kupi za vsako ceno ali pa zamenja. — Kje, pove uprav. „Slov. Nar.“ 2955

SUNE GORE (jurčke)
kakor tudi druge zaplembe ne podvržene deželne in gozdne pridelke (maline, jagode, med itd.) kupuje po najvišjih cenah. **M. RANT**, Kranj. 2693

Izdelovalec sodavice,
spreten, izkušen delavec, ki se razume na ravnanje s steklenicam in opravljanje strojne motorja se proti dobri plači in hrani takoj sprejme. Lahko je tudi krepak invalid. — Kje, pove upravištvo „Sloven. Naroda“. — 2937

Sukančev
(CVIRNOV) nadomestek ::
v 50 metrskih zvitihi, št. 10, 12 in 16 v šestronitni debelosti tuc. K 12-50 pošilja po povzetju **ADOLF KLEIN**, Budimpešta, VI., Munkácsy-ut. 29.

Krepak, priden, slovenski
kovaški vajenec
se sprejme. 2976
JERIČ, kovaški mojster, GRADEC, Leonhardstr. 108.

Mlad oženjen moški, vojaščne prost. zmožen slovenskega, hrvaškega in nekoliko nemškega jezika, želi službo
hišnika, vratarja ali elektroinstalaterja za stalno pri kaki tovarni ali večjem podjetju ali družbi. Ponudbe je pošiljati na uprav. „Slov. Nar.“ pod šifro: „Elektroinstalater 2944“.

Kupujem umetno
zobovje
in splošno vse, kar je starinsko. Posredujem pri prodaji posestev. **ALBERT DERGANČ**, brivec Franciskanska ulica 10. 1458

LEPLJENO PLATNO
in papiron
IV—1181 en gros
papiron zlepljen meter a K 4.20
zimnate vložke, Sergos in surovo platno.
Rudolf Bodenmüller, Ljubljana, Stari trg št. 8.

Prima rosicki
kovaški premog
oddaja takoj obrtnikom tvrdka!
F. & A. UHER
premog na debelo
Ljubljana,
Selenburgova ulica št. 4.
Dovoljenje glede dobave in množine preskrbi tvrdka sama. 2973

Podružnica Ljubljana. JADRANSKA BANKA Podružnica Ljubljana.
Delniška glavica: K 20,000,000. Rezerve: okrog K 3½,000,000.—

SPREJEMA: Vloge na knjižice in jih obrestuje po čistih 4%.
Vloge na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na moratorij. Rentni davek plača banka iz svojega.
KUPEJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd. in srečke c. kr. razredne loterije.

Centrala:
Trst.
Podružnice:
Dobrovnik
Dunaj
Kotor
Metković
Opuzja
Spiljet
Sibenik
Zadar

ESKONTIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.
IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.
DAJE PREDUJME: na blago, ležeče v javnih skladiščih.
PREVZEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzobjavni naslovi: **JADRANSKA.**

Telefon št. 257.